

ΠΡΑΣΙΝΟ ΤΑΜΕΙΟ

Οδηγός διαχείρισης Χρηματοδοτικού
Προγράμματος:
«ΔΡΑΣΕΙΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΥ ΙΣΟΖΥΓΙΟΥ»
για τα έτη 2021-2022

Άξονας Προτεραιότητας 2
«Αστική Αναζωογόνηση &
Λοιπές δράσεις Περιβαλλοντικού Ισοζυγίου»

(Όπως εγκρίθηκε με την με αριθμ. 311.3.3/2021 απόφαση του Δ.Σ. του Π.Τ.
με ΑΔΑ: Ω2Γ546Ψ844-ΘΨΙ)

Κηφισιά, Ιούνιος 2021

1.	ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	3
2.	ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ Χ. Π. «ΔΡΑΣΕΙΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΥ ΙΣΟΖΥΓΙΟΥ»	3
3.	ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ - ΧΩΡΙΚΟ ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ	4
4.	ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	4
5.	ΔΟΜΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ – ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	5
6.	ΥΦΟΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	12
7.	ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΚΑΙ ΕΓΚΡΙΣΗΣ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ	13
8.	ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ	14
9.	ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΚΑΤΑΒΟΛΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	19
10.	ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΜΕΝΩΝ ΦΟΡΕΩΝ	19
11.	ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑ – ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ	21
12.	ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ - ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ	21
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ	22

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το Πράσινο Ταμείο αποτελεί Ν.Π.Δ.Δ., εποπτευόμενο από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας που συστήθηκε με τον ν. 3889/2010 ΦΕΚ 182 Α' «Χρηματοδότηση Περιβαλλοντικών Παρεμβάσεων, Πράσινο Ταμείο, Κύρωση Δασικών Χαρτών και άλλες διατάξεις». Διαδέχθηκε το Ν.Π.Δ.Δ. με την επωνυμία «Ειδικό Ταμείο Εφαρμογής Ρυθμιστικών και Πολεοδομικών Σχεδίων» (ΕΤΕΡΠΣ) του ν.δ. 1262/1972 (ΦΕΚ 194 Α'). Ουσιαστικά, αποτελεί μία εντελώς νέα δομή στην οποία μεταβιβάστηκε η είσπραξη και η διαχείριση όλων των πόρων που είχαν θεσπιστεί με σειρά νομοθετημάτων υπέρ ΕΤΕΡΠΣ, καθώς και των πράσινων και λοιπών πόρων που προβλέπονται στον ιδρυτικό νόμο (όπως ισχύει). Επιπλέον, το Πράσινο Ταμείο διαχειρίζεται τους πόρους του «Ταμείου Περιβαλλοντικού Ισοζυγίου» (ν. 3843/2010, ν. 4014/2011, ν.4178/2013, ν. 4495/2017 και 4759/20), του «Γαλάζιου Ταμείου» και του «Ειδικού Φορέα Δασών».

Σκοπός του Πράσινου Ταμείου είναι:

- ⇒ Η ενίσχυση της ανάπτυξης μέσω της προστασίας του περιβάλλοντος,
- ⇒ η στήριξη της περιβαλλοντικής πολιτικής της χώρας και
- ⇒ η εξυπηρέτηση του δημόσιου και κοινωνικού συμφέροντος, μέσω της διοίκησης, διαχείρισης και αξιοποίησης των πόρων που προβλέπονται στα άρθρα 3 και 8 του Νόμου 3889/2010.

Το Πράσινο Ταμείο, για την επίτευξη του σκοπού του σχεδιάζει και πραγματοποιεί **Χρηματοδοτικά Προγράμματα (Χ.Π.)** για την υλοποίηση έργων, δράσεων και λοιπών παρεμβάσεων προς όφελος του φυσικού και οικιστικού περιβάλλοντος. Τα Χ.Π., στο πλαίσιο διασφάλισης της διαφάνειας των χρηματοδοτήσεων και της εξυπηρέτησης των στόχων των αντίστοιχων περιβαλλοντικών πολιτικών, διαρθρώνονται σε άξονες προτεραιότητας, μέτρα και δράσεις, καθορίζουν τους δικαιούχους φορείς, το ύψος της χρηματοδότησης και τα κριτήρια αξιολόγησης των υποβαλλόμενων προτάσεων.

2. ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ Χ. Π. «ΔΡΑΣΕΙΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΥ ΙΣΟΖΥΓΙΟΥ»

Το Χρηματοδοτικό Πρόγραμμα «ΔΡΑΣΕΙΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΥ ΙΣΟΖΥΓΙΟΥ» ενισχύει έργα, δράσεις και άλλες παρεμβάσεις που στοχεύουν στην περιβαλλοντική αναβάθμιση των πόλεων, επιτυγχάνοντας ταυτόχρονα οικονομικούς και κοινωνικούς στόχους. Χρηματοδοτεί δράσεις περιβαλλοντικού ισοζυγίου οι οποίες επιλέγονται από τις προβλεπόμενες στο άρθρο 77 του Ν. 4495/2017 «Έλεγχος και προστασία του Δομημένου Περιβάλλοντος και άλλες διατάξεις» (όπως

ισχύει), όπως περιγράφονται στη συνέχεια. Για τα έργα τα οποία χρηματοδοτεί το Πράσινο Ταμείο, ιδιαίτερη βαρύτητα έχει η απόδοση στον πολίτη όσο το δυνατόν μεγαλύτερων επιφανειών δημόσιου χώρου, ο οποίος θα καθίσταται ελκυστικός στο χρήστη και φιλικός στο περιβάλλον. Για το σκοπό αυτό, η μεθοδολογία και ο τρόπος σχεδιασμού των παρεμβάσεων είναι κρίσιμο να οδηγούν στη βελτίωση του μικροκλίματος της περιοχής παρέμβασης με την ενσωμάτωση βιοκλιματικών χαρακτηριστικών, αύξηση του πρασίνου και επίτευξη της μέγιστης δυνατής ποιότητας και ασφάλειας.

3. ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ - ΧΩΡΙΚΟ ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Δικαιούχοι του Άξονα Προτεραιότητας «Αστική Αναζωογόνηση» του Χ.Π. «ΔΡΑΣΕΙΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΥ ΙΣΟΖΥΓΙΟΥ» είναι οι Ο.Τ.Α. α' βαθμού της χώρας. Ως δικαιούχοι μπορεί να γίνουν δεκτοί σύνδεσμοι δήμων και αναπτυξιακές εταιρείες δήμων, υπό τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) για την υποβολή της πρότασης εκ μέρους του συνδέσμου δήμων απαραίτητη προϋπόθεση είναι η αποδεδειγμένη συναίνεση του δήμου όπως ορίζεται στο εδάφιο της «ΩΡΙΜΟΤΗΤΑΣ» του παρόντος, και

β) κάθε δικαιούχος μπορεί να υποβάλλει μία ή δύο προτάσεις στην πρόσκληση στην οποία υπάγεται. Στην περίπτωση που η πρόταση/ οι προτάσεις υποβληθούν από σύνδεσμο δήμων παραμένει σε ισχύ ο περιορισμός των δύο προτάσεων για τη χωρική του επικράτεια κάθε δήμου. Ωστόσο είναι αποδεκτή η υποβολή μιας πρότασης από το δήμο και μιας (για τον ίδιο δήμο) από τον σύνδεσμο με το ανώτατο ποσό χρηματοδότησης να υπολογίζεται από τα πληθυσμιακά κριτήρια του δήμου.

Χωρικό πεδίο εφαρμογής του Χ.Π. είναι οι πόλεις και οικισμοί με εγκεκριμένο ρυμοτομικό σχέδιο ή οικισμοί οριοθετημένοι με πράξη της διοίκησης στερούμενων εγκεκριμένου ρυμοτομικού σχεδίου.

4. ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

Η συνολική διάρκεια του προγράμματος είναι διετής: 2021 – 2022. Για την ενεργοποίηση του Χ.Π. προβλέπονται δύο (2) συνολικά προσκλήσεις. Η πρώτη εντός του α' εξαμήνου του 2021 και η δεύτερη εντός του α' εξαμήνου του 2022.

Η πρώτη πρόσκληση απευθύνεται στους δήμους **με πληθυσμό άνω των 20.000 κατοίκων**, ενώ η δεύτερη θα αφορά τους δήμους **με πληθυσμό κάτω των 20.000 κατοίκων**. Ο προϋπολογισμός του χρηματοδοτικού προγράμματος ανέρχεται στο ποσό των 57 εκατομμυρίων ευρώ και θα καλυφθεί από τους προϋπολογισμούς των ετών 2021-2022.

Μη επιλέξιμες προτάσεις που τυχόν υποβληθούν θα απορρίπτονται βάσει των κριτηρίων αποκλεισμού.

Σύμφωνα με τα οικονομικά δεδομένα του προγράμματος, σε συνδυασμό με τα κριτήρια τα οποία περιγράφονται στη συνέχεια, **προβλέπεται η χρηματοδότηση όλων των δήμων της χώρας**.

Με βάση τα ποσά αυτά, έχει εξασφαλιστεί η δυνατότητα χρηματοδότησης όλων των εν δυνάμει δικαιούχων με έως το «ανώτατο ποσό χρηματοδότησης ανά δικαιούχο» όπως υπολογίζεται στη συνέχεια. **Το σύνολο των προτάσεων οι οποίες θα υποβληθούν προβλέπεται να εξεταστούν αυτόνομα και με άμεση αξιολόγηση**, ως προς την επιλεξιμότητά τους και την κάλυψη των κριτηρίων του προγράμματος, με σειρά προτεραιότητας εισερχομένου όπως καταχωρείται στην ηλεκτρονική πλατφόρμα.

5. ΔΟΜΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ – ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ

5.1. Δομή Προγράμματος

Ο Άξονας Προτεραιότητας του Χρηματοδοτικού Προγράμματος περιλαμβάνει δύο (2) μέτρα σε αντιστοιχία με τις επιλέξιμες κατηγορίες δράσεων ως εξής:

Μέτρο 1. Σύνθετες αστικές αναπλάσεις

Μέτρο 2. Παρεμβάσεις στον αστικό χώρο

- Κάθε δικαιούχος θα μπορεί να υποβάλλει σε μόνο μία εκ των δύο προσκλήσεων, σύμφωνα με τα πληθυσμιακά του δεδομένα.
- Κάθε δικαιούχος δύναται να υποβάλλει αίτημα χρηματοδότησης για ένταξη σε ένα μόνο από τα Μέτρα του προγράμματος.
- Κατά την υποβολή του αιτήματος χρηματοδότησης οι δικαιούχοι μπορούν να καταθέσουν **έως δύο (2) προτάσεις**, οι οποίες πρέπει να εντάσσονται υποχρεωτικά στο ίδιο Μέτρο του προγράμματος. Επισημαίνεται, όπως προαναφέρθηκε, ότι για κάθε δήμο παραμένει ο περιορισμός της υποβολής έως δύο προτάσεων στο ίδιο μέτρο για τη χωρική του επικράτεια, είτε οι προτάσεις υποβληθούν από το δήμο είτε από αρμόδιο σύνδεσμο.

Ωστόσο είναι αποδεκτή η υποβολή μιας πρότασης από το δήμο και μιας (για τον ίδιο δήμο) από τον σύνδεσμο.

- Διευκρινίζεται ότι μία πρόταση μπορεί να περιλαμβάνει παρεμβάσεις σε περισσότερους του ενός χώρους, με το ίδιο φυσικό αντικείμενο. Εάν ένας δικαιούχος υποβάλλει προτάσεις σε δύο διαφορετικά Μέτρα, ή περισσότερες από δύο προτάσεις στο ίδιο Μέτρο, οι αιτήσεις δεν θα εξετάζονται.
- Σε κάθε περίπτωση το συνολικό ύψος του «**αιτούμενου ποσού χρηματοδότησης**» δεν μπορεί να υπερβαίνει το προβλεπόμενο «**ανώτατο ποσό χρηματοδότησης ανά δικαιούχο**».
- Το προβλεπόμενο «**ανώτατο ποσό χρηματοδότησης ανά δικαιούχο**» διαμορφώνεται ανάλογα με το πληθυσμιακό μέγεθος του Δήμου σε συνάρτηση με τα Μέτρα του Χρηματοδοτικού Προγράμματος. Στην περίπτωση υποβολής πρότασης από Σύνδεσμο δήμων το ανώτατο ποσό χρηματοδότησης από τα πληθυσμιακά στοιχεία του δήμου, στη χωρική επικράτεια του οποίου θα υλοποιηθεί το προτεινόμενο έργο.
- Σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να χρηματοδοτηθεί το ίδιο έργο δύο φορές και από δύο διαφορετικές Προσκλήσεις του Πράσινου Ταμείου, καθώς κάτι τέτοιο θα καταστρατηγούσε τους όρους των αντίστοιχων προσκλήσεων.

5.2. Επιλέξιμες Δράσεις

Οι δράσεις οι οποίες θα χρηματοδοτηθούν από τον Άξονα Προτεραιότητας του Χ.Π. καθορίζονται στο πλαίσιο των μέτρων του προγράμματος ως εξής:

5.2.1. ΜΕΤΡΟ 1: Σύνθετες αστικές αναπλάσεις

Στο Μέτρο 1, ως επιλέξιμες δράσεις περιλαμβάνονται:

1.1. Ολοκληρωμένα έργα αναπλάσεων κοινόχρηστων χώρων και χώρων πρασίνου ή δίκτυο αυτών

Τα προτεινόμενα έργα αναπλάσεων θα πρέπει υποχρεωτικά να διέπονται από τις αρχές του βιοκλιματικού σχεδιασμού και να έχουν ως στόχο την αύξηση της βιωσιμότητας των κοινόχρηστων χώρων του οικισμού ή της ευρύτερης οικιστικής ενότητας στην οποία εντάσσονται, αυξάνοντας παράλληλα τις αστικές ροές χωρίς να περιορίζουν τις δυνατότητες

ελεύθερης πρόσβασης και αναψυχής. Βασική προτεραιότητα είναι η διατήρηση και η ενίσχυση της φύτευσης και του πρασίνου.

Ο ολοκληρωμένος χαρακτήρας των αναπλάσεων περιλαμβάνει:

α) μεμονωμένους κοινόχρηστους χώρους σημαντικού μεγέθους και/ή με αυξημένη σημασία για το σύνολο του οικιστικού συνόλου / οικιστικής περιοχής στο οποίο εντάσσονται, ή/και

β) σημαντικά ενιαία δίκτυα παρεμβάσεων με στόχο την απόδοση στο κοινό του ελεύθερου δημόσιου χώρου, αυξάνοντας την ελκυστικότητα, προσβασιμότητα και λειτουργικότητά του.

Περιλαμβάνονται δίκτυα πεζοδρόμων και ποδηλατοδρόμων που συνθέτουν ένα ενιαίο σύνολο.

Η δημιουργία νέων ποδηλατοδρόμων θα πρέπει να είναι σε συμφωνία με τα τυχόν εγκεκριμένα ή εκπνοούμενα Σχέδια Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας (ΣΒΑΚ).

γ) έργα διευθέτησης ρεμάτων με σεβασμό στην χλωρίδα και την πανίδα του τοπικού οικοσυστήματος κατόπιν σχετικής απόφασης οριοθέτησης

δ) έργα αποκάλυψης (stream daylighting) και αποκατάστασης ρεμάτων.

ε) δημιουργία λεκάνης/ λεκανών συλλογής ομβρίων (σε δίκτυο ή μη) για αστική χρήση, όπως πότισμα χώρων πρασίνου.

στ) Ενίσχυση της φύτευσης γραμμικά σε συνδυασμό με φύτευση σε χώρους πρασίνου, για την βελτίωση της θερμικής άνεσης και του δροσισμού των αστικών φαραγγιών.

ζ) συνδυασμό δράσεων, από τις προτεινόμενες στο Μέτρο 2 «Παρεμβάσεις στον αστικό χώρο» σε απόσταση μικρότερη των 300μ. (που υποβληθούν στην ίδια αίτηση, με τον ίδιο αριθμό πρωτοκόλλου). Η συνδυαστική χρήση του αστικού εξοπλισμού (δράση 2.2) με μία μόνο δράση του Μέρους 2, δεν συνεπάγεται υπαγωγή του προτεινόμενου έργου στο Μέτρο 1. Ωστόσο, μπορούν να συνδυαστούν περισσότερες δράσεις του Μέρους 2 (όπως πάρκα τσέπης ή αυλές σχολείων) σε απόσταση μικρότερη των 300 μ. μεταξύ τους και εφόσον συνοδεύονται από επαρκή τεκμηρίωση να είναι επιλέξιμα για το Μέτρο 1.

Στα ολοκληρωμένα έργα αναπλάσεων κοινόχρηστων χώρων και χώρων πρασίνου μπορούν να εντάσσονται και επιμέρους δράσεις και έργα υπό την προϋπόθεση ότι θα αποτελούν μέρος ευρύτερων έργων αστικής ανάπλασης. Επίσης είναι δυνατόν να εντάσσονται και επιμέρους δράσεις βελτίωσης αστικού εξοπλισμού, δημιουργία παιδότοπων κλπ., υπό την προϋπόθεση ότι θα αποτελούν οργανικό μέρος ευρύτερων έργων αστικής ανάπλασης. Επισημαίνεται ότι στα ολοκληρωμένα έργα αναπλάσεων δεν μπορεί να συμπεριλαμβάνεται η τοποθέτηση οποιονδήποτε συστημάτων υπόγειων/ ημιυπόγειων/ βυθιζόμενων κάδων απορριμμάτων ή ανακύκλωσης, ούτε τα πράσινα σημεία. Αντίθετα, μπορούν να συμπεριλαμβάνονται δράσεις

που ενισχύουν την κυκλική οικονομία και ταυτόχρονα διατηρούν τη συνάφειά τους με τους σκοπούς του Χ.Π.

1.2. α. Αποκατάσταση /επανάχρηση δημόσιων κτιρίων χαρακτηρισμένων ως διατηρητέα, μνημεία ή έργα τέχνης.

β. Συνδυασμός των δράσεων 2.5 και 2.6 του Μέτρου 2

α. Τα έργα αποκατάστασης / επανάχρησης κτιρίων αφορούν στην αποκατάσταση – αναδιαμόρφωση κτιρίων που είτε τα ίδια είτε η χρήση τους έχουν χαρακτηριστεί ως διατηρητέα, μνημεία ή έργα τέχνης και ανήκουν στην ιδιοκτησία φορέων του ευρύτερου δημόσιου τομέα. Στόχος είναι η διαφύλαξη της πολιτιστικής κληρονομιάς και η κάλυψη αναγκών εγκατάστασης κοινωνικών και πολιτιστικών λειτουργιών, χωρίς να αποκλείεται η περιορισμένη ένταξη δραστηριοτήτων αναπτυξιακού χαρακτήρα.

Τα έργα αποκατάστασης δημόσιων κτιρίων που είτε τα ίδια είτε η χρήση τους έχουν χαρακτηριστεί ως διατηρητέα, μνημεία ή έργα τέχνης είναι δυνατόν να αφορούν και αποκαταστάσεις όψεων των κτιρίων (και όχι πλήρη αναδιαμόρφωση / επανάχρηση), στο βαθμό που τα υπόψη κτίρια στην υφιστάμενη κατάσταση είναι λειτουργικά και δεν απαιτούν μείζονες στατικές επεμβάσεις. Στην περίπτωση αυτή είναι επιθυμητό τα έργα αποκατάστασης όψεων να αποτελούν μέρος ευρύτερων σύνθετων αναπλάσεων με στόχο την τόνωση της τοπικής ταυτότητας και την αισθητική αναβάθμιση του αστικού χώρου.

β. Προτάσεις οι οποίες εμπίπτουν είτε στη δράση 2.5 είτε στη δράση 2.6 του Μ2 «Παρεμβάσεις στον αστικό χώρο», εφόσον εμπεριέχουν περισσότερων του ενός κτιρίων στην ίδια αίτηση (με τον ίδιο αριθμό πρωτοκόλλου) αυτομάτως εμπίπτουν στο Μ1.

Όλες οι προτεινόμενες παρεμβάσεις θα πρέπει να εξασφαλίζουν την πρόσβαση σε εμποδιζόμενα άτομα.

5.2.2. ΜΕΤΡΟ 2: Παρεμβάσεις στον αστικό χώρο

Τα έργα παρεμβάσεων στον αστικό χώρο θα πρέπει υποχρεωτικά να διέπονται από τις αρχές του βιοκλιματικού σχεδιασμού και να έχουν ως στόχο την αύξηση της βιωσιμότητας των κοινόχρηστων χώρων. Βασική προτεραιότητα, όπως και στο Μέτρο 1, είναι η διατήρηση και η ενίσχυση της φύτευσης και του πρασίνου. Επίσης θα πρέπει να περιλαμβάνουν πρόνοιες για

την διευκόλυνση χρήσης του αστικού εξοπλισμού από εμποδιζόμενα άτομα. Τέλος, επιλέξιμες είναι δράσεις που ενισχύουν την κυκλική οικονομία και ταυτόχρονα διατηρούν τη συνάφειά τους με τους σκοπούς του Χ.Π.

Στο Μέτρο 2, ως επιλέξιμες δράσεις περιλαμβάνονται:

- 2.1. Αναδιαμόρφωση κοινόχρηστων χώρων, χώρων πρασίνου και υφιστάμενων δικτύων κοινόχρηστων χώρων πρασίνου, με έμφαση στη συμπλήρωση των φυτεύσεων.
- 2.2. Αναβάθμιση του αστικού εξοπλισμού κοινόχρηστων χώρων και χώρων πρασίνου. Η δράση αυτή μπορεί να αποτελεί τμήμα άλλων δράσεων.
- 2.3. Δημιουργία ή αναβάθμιση παιδικών χαρών.
- 2.4. Αισθητική, λειτουργική, περιβαλλοντική αναβάθμιση, διεύρυνση, ανακατασκευή, πεζοδρομών ή και πεζοδρομίων και επιμέρους υποδομών τους ή και δημιουργία νέων πεζοδρομίων σε μέρη που δεν υπάρχουν και θεωρούνται απαραίτητα για την ασφαλή διέλευση των πεζών, για τη δημιουργία δικτύου κίνησης πεζών με πρόνοια και για εμποδιζόμενα άτομα, σε κάθε περίπτωση λαμβάνοντας υπόψη τις αρχές του βιοκλιματικού σχεδιασμού.
- 2.5. Ανακαίνιση και διαμόρφωση κτιρίων που βρίσκονται στην ιδιοκτησία Ο.Τ.Α./ Δικαιούχου ή έχουν εκμισθωθεί/παραχωρηθεί σε ΟΤΑ/ Δικαιούχο από φορείς που συγκαταλέγονται στους εν δυνάμει δικαιούχους του Πράσινου Ταμείου για χρονική διάρκεια τουλάχιστον 15 ετών, με στόχο την επανάχρησή τους για την κάλυψη αναγκών εγκατάστασης κοινωνικών, πολιτιστικών ή εν γένει αναπτυξιακών δραστηριοτήτων,
- 2.6. Αισθητική αναβάθμιση όψεων κτιρίων που βρίσκονται στην ιδιοκτησία Ο.Τ.Α./ Δικαιούχου ή έχουν εκμισθωθεί/παραχωρηθεί σε ΟΤΑ/Δικαιούχο από φορείς που συγκαταλέγονται στους εν δυνάμει δικαιούχους του Πράσινου Ταμείου για χρονική διάρκεια τουλάχιστον 15 ετών, σε αξιόλογα τουριστικά, κοινωνικά ή πολιτιστικά σημεία της πόλης ή του δήμου, όπως σε κεντρικές πλατείες, καθώς και κτιρίων κεντρικών αξόνων και παραλιακών μετώπων.
- 2.7. Διαμόρφωση θεσμοθετημένων χώρων στάθμευσης οχημάτων, υπαίθριων με βιοκλιματικά χαρακτηριστικά και υλικά καθώς και υπόγειων.
- 2.8. Αναβάθμιση αúλειων χώρων σχολείων, ενίσχυση της φύτευσης και της διαπερατότητας των εδαφών για τη δημιουργία χώρων πρασίνου στα σχολεία.

Προτάσεις οι οποίες εμπίπτουν στη δράση 2.5 και 2.6 του Μ2 «Παρεμβάσεις στον αστικό χώρο», εφόσον εμπεριέχουν περισσότερων του ενός κτιρίων στην ίδια αίτηση (με τον ίδιο αριθμό πρωτοκόλλου) αυτομάτως εμπίπτουν στο Μ1.

Διευκρινίζεται ότι :

- Κοινόχρηστοι χώροι είναι οι κοινής χρήσης ελεύθεροι από δόμηση χώροι, όπως καθορίζονται από το εγκεκριμένο ρυμοτομικό σχέδιο του Δήμου.
- Στους οικισμούς οι οποίοι στερούνται εγκεκριμένου ρυμοτομικού σχεδίου, επιλέξιμοι χώροι είναι οι de facto διαμορφωμένοι χώροι με κοινόχρηστο χαρακτήρα, ελεύθεροι από δόμηση καθώς και αυτοί που έχουν καταγραφεί στη πράξη κύρωσης του δικτύου κοινόχρηστων χώρων δυνάμει του άρθρου 35 του Ν.3937/2011 και οι οποίοι ανήκουν αποδεδειγμένα στην ιδιοκτησία του Δήμου. Στην κατηγορία αυτή, δύναται να συγκαταλέγονται και χώροι που εφάπτονται στα όρια του οικισμού, εφόσον είναι de facto διαμορφωμένοι χώροι με κοινόχρηστο χαρακτήρα, ελεύθεροι από δόμηση και καλύπτουν χρήσεις οι οποίες δεν εξυπηρετούνται εντός οικισμού, τελούν δε σε λειτουργική συνέχεια με τους οικισμούς εξυπηρετώντας τις ανάγκες τους.
- Οι προτεινόμενες επεμβάσεις θα είναι αυτές που προβλέπονται από το εγκεκριμένο ρυμοτομικό σχέδιο, δεν καταστρατηγούν τις εν γένει προβλέψεις αυτού και σε κάθε περίπτωση δεν αλλοιώνουν ούτε αναιρούν το χαρακτήρα του Κ.Χ.
- Στη δράση 2.1 συμπεριλαμβάνονται τα πάρκα τσέπης.
- Στη δράση 2.2. η αντικατάσταση στοιχείων του αστικού εξοπλισμού πρέπει να υπακούει σε μία συνολικότερη θεώρηση στοχεύοντας στην αναβάθμιση και καλύτερη οργάνωση του δημόσιου χώρου. Στη δράση αυτή εμπίπτουν και οι σταθμοί φόρτισης ηλεκτροκίνητων οχημάτων, εφόσον έχουν υποβάλλει έγκυρο ΣΦΗΟ (Σχέδιο Φόρτισης Ηλεκτρικών Οχημάτων), σημεία επαναφόρτισης ηλεκτρικών και υβριδικών οχημάτων, μηχανοκίνητων δικύκλων, ποδηλάτων με ταυτόχρονη σήμανση θέσεων αποκλειστικής χρήσης από αυτά. Στις επιλέξιμες δράσεις δεν συμπεριλαμβάνεται η προμήθεια τροχήλατων κάδων απορριμμάτων, απορριμματοφόρων οχημάτων, η μεμονωμένη προμήθεια λαμπτήρων led, καθώς και η αποσπασματική προμήθεια στοιχείων αστικού εξοπλισμού. Επίσης διευκρινίζεται ότι δεν είναι επιλέξιμη προς χρηματοδότηση η τοποθέτηση οποιονδήποτε συστημάτων υπόγειων/ ημιυπόγειων/ βυθιζόμενων κάδων απορριμμάτων ή ανακύκλωσης, ούτε τα πράσινα σημεία.
- Στη δράση 2.3 προσοχή πρέπει να δίνεται στον επιπλέον περιορισμό που δίνεται στην επόμενη ενότητα που αφορά τον υπολογισμό του ύψους χρηματοδότησης.
- Στη δράση 2.4 εμπίπτουν τα ακόλουθα: η κατασκευή ραμπών, οι οδεύσεις τυφλών, οι ηχητικές σημάσεις σε σηματοδότες, οι έξυπνες διαβάσεις/ σηματοδότες/σημάσεις και συστήματα νυχτερινού φωτισμού, ελέγχου ταχύτητας, και λοιπές διατάξεις που

διευκολύνουν την προσβασιμότητα και την ασφάλεια στις περιοχές σχολείων, αθλοπαιδιών, πάρκων, πλατειών και γενικότερα χώρων συνεύρεσης/διέλευσης κοινού. Οι εν λόγω προτάσεις θα πρέπει να ενσωματώνουν μια συνολική θεώρηση της ανακατασκευής για την αναβάθμιση του δικτύου κίνησης των πεζών/πολιτών και να μην αποτελούν αποσπασματική προμήθεια. Κατασκευή νέων πεζοδρομίων σε σημεία που δεν υπάρχουν είναι επιλέξιμη, με την προϋπόθεση να είναι εντός ορίων οικισμού και συνδυασμένη με φύτευση και χρήση βιοκλιματικών υλικών. Επίσης επιλέξιμη είναι η ανακατασκευή πεζοδρομίων που περιλαμβάνει διαπλάτυνσή τους. Απλή αντικατάσταση των υλικών επίστρωσης σε πεζοδρόμια δεν είναι επιλέξιμη.

- Στη δράση 2.5 δεν είναι επιλέξιμος προς χρηματοδότηση ο εξοπλισμός του κτιρίου εσωτερικά.
- Στη δράση 2.8, στους αύλειους χώρους σχολείων, είναι επιλέξιμη και η διαμόρφωση ή ανακατασκευή γηπέδων.
- Σε όλες τις δράσεις η φύτευση είναι επιλέξιμη όταν γίνεται επί εδάφους.

5.3. Χρηματοδότηση συμβασιοποιημένων έργων

Παρέχεται επίσης η δυνατότητα υποβολής προς ένταξη έργων, που καλύπτουν τα παραπάνω κριτήρια της επιλεξιμότητας και είναι ήδη **συμβασιοποιημένα** ή για τα οποία έχει **ολοκληρωθεί η διαδικασία δημοπράτησης. Προϋπόθεση είναι:**

α) η υπογραφή της σύμβασης ή η ολοκλήρωση της διαδικασίας δημοπράτησης να έχει γίνει εντός του έτους 2020

β) να υπάρχει και να βεβαιώνεται η ομαλή εξέλιξή τους και

γ) να μην αποτελούν αντικείμενο συμπληρωματικής σύμβασης.

Σε καμία περίπτωση το Πράσινο Ταμείο δεν χρηματοδοτεί έργο ή τμήμα έργου το οποίο έχει ήδη πληρωθεί πριν την έκδοση σχετικής απόφασης για την ένταξή του σε Χ.Π. του Π.Τ..

Στην περίπτωση αυτή το «αιτούμενο ποσό χρηματοδότησης» δεν μπορεί υπερβαίνει το προβλεπόμενο «ανώτατο ποσό χρηματοδότησης ανά δικαιούχο».

6. ΥΨΟΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

- Το **συνολικό «ποσό ένταξης»** –δηλαδή το συνολικό ποσό χρηματοδότησης που δύναται να αιτηθεί και να λάβει από το Πράσινο Ταμείο– δεν μπορεί να υπερβαίνει το «ανώτατο ποσό χρηματοδότησης ανά δικαιούχο», όπως διαμορφώνεται ανά Μέτρο, σε συνάρτηση με τα πληθυσμιακά χαρακτηριστικά του κάθε Δήμου. Δηλαδή πρέπει να ικανοποιούνται ταυτόχρονα και οι δύο ακόλουθες προϋποθέσεις:

A. Το τελικό ποσό ένταξης δεν μπορεί να υπερβαίνει:

- το 60% του Οριστικού Προϋπολογισμού των έργων για έργα του Μέτρου 1
- το 80% του Οριστικού Προϋπολογισμού των έργων για έργα του Μέτρου 2.
- το 40% του Οριστικού Προϋπολογισμού των έργων για έργα που αφορούν αποκλειστικά διαμόρφωση παιδικών χαρών

Ειδικά για τα Διατηρητέα κτίρια και τους Κοινόχρηστους Χώρους που έχουν αποκτηθεί μέσω Χρηματοδοτικού Προγράμματος του Πράσινου Ταμείου το τελικό ποσό ένταξης θα ανέρχεται στο 80% του προϋπολογισμού του έργου

B. Το «ανώτατο ποσό χρηματοδότησης ανά δικαιούχο» του προγράμματος κλιμακώνεται με βάση τα πληθυσμιακά χαρακτηριστικά του κάθε Δήμου ως ακολούθως:

- i. Για το Μέτρο 1 το ανώτατο ύψος χρηματοδότησης ανά δικαιούχο διαμορφώνεται από τον τύπο $X_1 = (200.000 + \Pi * 5) * \sigma \text{ΑΠ}$
- ii. Για το Μέτρο 2 το ανώτατο ύψος χρηματοδότησης ανά δικαιούχο διαμορφώνεται από τον τύπο $X_2 = (200.000 + \Pi) * 0,8$

Όπου:

Π = ο Μόνιμος ή εναλλακτικά ο Πραγματικός - **de facto** Πληθυσμός του Δήμου, βάσει της επίσημης απογραφής της ΕΛΣΤΑΤ του 2011 (ΦΕΚ 698/Β/2014, / (ΦΕΚ 699/Β/2014). <http://www.statistics.gr/el/2011-census-pop-hous>).

$\sigma \text{ΑΠ}$ = συντελεστής Αστικής Πυκνότητας, ο οποίος διαμορφώνεται σε:

- 1,1 για τους Δήμους οι οποίοι ανήκουν στις Περιφερειακές Ενότητες Αθηνών, Πειραιώς και Θεσσαλονίκης (οι οποίοι θεωρούνται ως αμιγώς αστικοί),
- σε 0,8 για τους Δήμους οι οποίοι δεν διαθέτουν οικισμό πάνω από 5.000 κατοίκους και
- σε 1,0 για όλους τους υπόλοιπους.

- Στην περίπτωση υποβολής πρότασης από Σύνδεσμο δήμων το ανώτατο ποσό χρηματοδότησης από τα πληθυσμιακά στοιχεία του δήμου, στη χωρική επικράτεια του οποίου θα υλοποιηθεί το προτεινόμενο έργο.
- Στην περίπτωση υποβολής δύο προτάσεων από τον δικαιούχο της ίδιας χωρικής επικράτειας (πάντα για το ίδιο Μέτρο στο οποίο έχει επιλέξει να υποβάλει προτάσεις ο Δήμος), ως «ποσό ένταξης» νοείται το άθροισμα των δύο επιμέρους χρηματοδοτήσεων και δεν δύναται να ξεπερνά το ανώτατο ποσό χρηματοδότησης ανάλογα με το μέτρο ένταξης.
- Μετά τη συμβασιοποίηση του έργου (συνυπολογιζόμενων τυχόν εκπτώσεων), η χρηματοδότηση του Πράσινου Ταμείου για κάθε έργο παραμένει αυτή η οποία έχει προκύψει ως ποσοστό του αρχικού προϋπολογισμού, έως το ανώτατο ποσό χρηματοδότησης και έχει εγκριθεί με τη σχετική απόφαση ένταξης του ΔΣ του Πράσινου Ταμείου. Είναι δε δυνατόν να καλύπτει έως το ποσό της σύμβασης, εφόσον αυτό δεν υπερβαίνει το ποσό ένταξης.
- Η πρόταση θα πρέπει απαραίτητα να συνοδεύεται με απόφαση του Δ.Σ. του δικαιούχου για την κάλυψη του επιπλέον ποσού από ίδιους πόρους.
- Στην περίπτωση συμβασιοποιημένου έργου, για τον υπολογισμό του ποσού ένταξης υπολογίζεται μόνο το «ανώτατο ποσό χρηματοδότησης ανά δικαιούχο» (βάσει των τύπων του εδαφίου 6 ανωτέρω) σε σχέση με το ανεκτέλεστο του συμβασιοποιημένου έργου και δεν μπαίνει ο περιορισμός του «ποσοστού επί του Προϋπολογισμού του έργου». Υπάρχει περίπτωση κατά την αξιολόγηση να ζητηθεί διαχωρισμός του προϋπολογισμού σε επιλέξιμες και μη επιλέξιμες δαπάνες, σύμφωνα με τα Μέτρα 1 και 2. Σε κάθε περίπτωση το ποσό ένταξης δεν μπορεί υπερβαίνει το προβλεπόμενο «ανώτατο ποσό χρηματοδότησης ανά δικαιούχο».

7. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΚΑΙ ΕΓΚΡΙΣΗΣ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ

Οι υποβαλλόμενες προτάσεις εξετάζονται με άμεση αξιολόγηση, με σειρά προτεραιότητας εισερχομένου, όπως περιγράφεται στο εδάφιο 4. Κάθε πρόταση που υποβάλλεται, αξιολογείται άμεσα χωρίς να απαιτείται να παρέλθει η προθεσμία υποβολής. Εφόσον πληροί το σύνολο των κριτηρίων αξιολόγησης επί ποινή αποκλεισμού –όπως αναφέρονται στο επόμενο εδάφιο (8)– **τα έργα εντάσσονται.**

Για το σκοπό αυτό προβλέπεται η έκδοση απόφασης του Δ.Σ. του Πράσινου Ταμείου ένταξης. **Η απόφαση ένταξης του έργου εκδίδεται με βάση τον προϋπολογισμό του, λαμβάνοντας**

υπόψη το «ανώτατο ποσό χρηματοδότησης ανά δικαιούχο» όπως διαμορφώνεται ανά Μέτρο του Χ.Π. και σε συνάρτηση με τα πληθυσμιακά χαρακτηριστικά του κάθε Δήμου (εδάφιο 6.).

Κατά της απόφασης αυτής οι ενδιαφερόμενοι μπορούν ασκήσουν τις διοικητικές προσφυγές του άρθρου 24 του ν. 2690/1999.

8. ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ

8.1. Προϋποθέσεις για την ένταξη των έργων – Κριτήρια «αποκλεισμού»

Προκειμένου το Πράσινο Ταμείο να προχωρήσει σε ένταξη, οι προτάσεις αξιολογούνται με βάση τα εξής κριτήρια επί ποινή αποκλεισμού:

- Επιλεξιμότητα
- Ιδιοκτησιακό / θεσμικό καθεστώς
- Ωριμότητα

Για να θεωρηθεί μια πρόταση πλήρης και να ενταχθεί θα πρέπει να πληρούνται τα παρακάτω κριτήρια **στο σύνολό τους**.

A. Επιλεξιμότητα πρότασης

Η επιλεξιμότητα αποδεικνύεται με την «Έκθεση Σκοπιμότητας» (έως 3.000 λέξεις) η οποία πρέπει απαραίτητως να είναι θεωρημένη από την αρμόδια υπηρεσία του δικαιούχου και να περιλαμβάνει:

- i) συνολικό μόνιμο / πραγματικό πληθυσμό του δήμου και καταγραφή των οικισμών, σύμφωνα με την τελευταία απογραφή της ΕΛΣΤΑΤ του 2011 (ΦΕΚ 698/Β/2014 / ΦΕΚ 699/Β/2014 <http://www.statistics.gr/el/2011-census-pop-hous>), καταγράφοντας απαραίτητως το ΦΕΚ βάσει του οποίου εκτιμούν τον πληθυσμό (Μόνιμο ή Πραγματικό - de facto). Για τους δήμους οι οποίοι έχουν συσταθεί προσφάτως βάσει του άρθρου 154 του Ν. 4600/2019 (ΦΕΚ 43/Α'9.3.2019), θα γίνεται ρητή αναφορά, θα καταγράφονται οι οικισμοί τους και το σύνολο του πληθυσμού, το οποίο θα υπολογίζεται βάσει της ανωτέρω απογραφής.
- ii) περιγραφή της υφιστάμενης κατάστασης,
- iii) περιγραφή του έργου σύμφωνα με τις υφιστάμενες μελέτες,
- iv) τεκμηρίωση του ολοκληρωμένου χαρακτήρα του προτεινόμενου έργου στην περίπτωση που προτείνεται η ένταξή του στο «Μέτρο 1»
- v) εκτίμηση των θετικών επιπτώσεων από την πραγματοποίηση και λειτουργία του έργου

vi) σε περίπτωση ήδη συμβασιολογημένου έργου, αναλυτική έκθεση στην οποία θα αναφέρεται η εξέλιξη του έργου, οι πηγές χρηματοδότησης, πίνακας με τις έως τώρα πιστοποιημένες πληρωμές, το **εναπομείναν ανεκτέλεστο φυσικό αντικείμενο και το αντίστοιχο απλήρωτο οικονομικό αντικείμενο.**

vii) αναφέρεται αν υπάρχει Εγκεκριμένο Ρυμοτομικό Σχέδιο στην περιοχή και καταγράφονται όλα τα σχετικά πολεοδομικά νομοθετήματα και τροποποιήσεις αυτών (Διάταγμα και ΦΕΚ) και ο ισχύον χαρακτηρισμός χρήσης του χώρου βάσει αυτών. Επισυνάπτονται:

α) Οι συγκεκριμένες σχετικές σελίδες των ΦΕΚ, με σημειωμένο τον προτεινόμενο χώρο παρέμβασης

β) **Υποχρεωτικά υποβάλλεται απόσπασμα του Εγκεκριμένου Ρυμοτομικού Σχεδίου θεωρημένο ως προς τη χρήση του προτεινόμενου προς επέμβαση χώρου από την αρμόδια Υ.ΔΟΜ.,** στο οποίο θα απεικονίζεται η περιοχή επέμβασης καθώς και οι θεσμοθετημένοι κοινόχρηστοι χώροι που προβλέπονται ρητώς ως Κοινόχρηστοι Χώροι, χώροι πρασίνου ή πλατείες, παιδικές χαρές, στάθμευση αυτοκινήτων.

viii) σε οικισμούς στερούμενους εγκεκριμένου ρυμοτομικού σχεδίου, οριοθετημένους με πράξη της διοίκησης, απαιτείται η προσκόμιση του σχετικού ΦΕΚ, **με σημείωση της θέσης προτεινόμενης παρέμβασης.**

ix) Αναφέρεται ο τρόπος με τον οποίο ο συγκεκριμένος χώρος έχει περιέλθει στην ιδιοκτησία του δήμου και καταγράφονται όλα τα στοιχεία που το αποδεικνύουν (ΦΕΚ συντέλεσης απαλλοτρίωσης, τίτλοι κυριότητας και οποιοδήποτε στοιχείο αποδεικνύει την κυριότητα του Δήμου επί του χώρου, όπως αμετάκλητη δικαστική απόφαση αναγνώρισης κυριότητας νομίμως μεταγεγραμμένη, απόσπασμα μερίδας του υποθηκοφυλακείου ή φύλλο οριστικής εγγραφής από το αρμόδιο Κτηματολογικό Γραφείο).

x) Αναφέρεται ο αριθμός των δέντρων που υπάρχουν στον προς παρέμβαση χώρο και δίνεται βεβαίωση ότι θα διατηρηθεί ή θα αυξηθεί. Στην περίπτωση που θα κοπούν δέντρα θα πρέπει να τεκμηριώνεται η αναγκαιότητα κοπής, να υποβάλλεται άδεια κοπής αυτών από την αρμόδια Υπηρεσία Δόμησης και να συμπληρώνονται άλλα δέντρα τουλάχιστον ισάριθμα σε άλλα σημεία του έργου..

Η «Έκθεση Σκοπιμότητας» πρέπει να συνοδεύεται από τα παρακάτω:

α) αεροφωτογραφία ή δορυφορική φωτογραφία του οικισμού, στον οποίο θα πραγματοποιηθεί η παρέμβαση, όπου θα επισημαίνεται με ακρίβεια η θέση της περιοχής παρέμβασης,

β) τοπογραφικό σε κλίμακα 1:1.000 (εξαρτημένο από το σύστημα ΕΓΣΑ 87), της άμεσης

περιοχής όπου θα πραγματοποιηθεί η παρέμβαση, στο οποίο θα επισημαίνονται με σαφήνεια τα όρια της περιοχής,

γ) φωτογραφίες μαζί με χάρτη όπου θα σημειώνονται οι θέσεις λήψης τους,
δ) σε περίπτωση ήδη συμβασιολογημένου έργου, τη σύμβαση του έργου όπως έχει αναρτηθεί στο ΚΗΜΔΗΣ, βεβαίωση για την ομαλή εξέλιξή του και φωτογραφίες των εργασιών που έχουν εκτελεστεί.

Ειδικότερα, για τις προτάσεις που υποβάλλονται στο «Μέτρο 1», η τεκμηρίωση του ολοκληρωμένου χαρακτήρα των έργων αποδεικνύεται στην «Έκθεση Σκοπιμότητας», στην οποία γίνεται διάγνωση της υφιστάμενης κατάστασης και προ-εκτίμηση των θετικών επιπτώσεων από την πραγματοποίηση και λειτουργία του έργου. Στην έκθεση αυτή πρέπει να τεκμηριώνεται η σημασία του έργου για το σύνολο του οικιστικού συνόλου / οικιστικής περιοχής στο οποίο εντάσσεται, με επισήμανση των σημαντικών σημείων αναφοράς του αστικού ιστού (τοπόσημα) καθώς και της σχέσης τους με τις χρήσεις και τις λειτουργίες του αστικού ιστού. Παράλληλα, θα πρέπει να προσδιορίζονται η περιοχή επιρροής του έργου και οι τρόποι διασύνδεσης των παρεμβάσεων ώστε να λειτουργούν σε ενιαίο δίκτυο.

Η Έκθεση Σκοπιμότητας συνοδεύεται υποχρεωτικά από τον Πίνακα Δικαιολογητικών Τεκμηρίωσης Πρότασης (που παρατίθεται στο Παράρτημα 4) συμπληρωμένο και υπογεγραμμένο από την αρμόδια υπηρεσία του δήμου, στην οποία (συμπληρώνεται ΝΑΙ ή ΟΧΙ ανάλογα με το αν η συγκεκριμένη πληροφορία παρέχεται στην Έκθεση Σκοπιμότητας και στις παρατηρήσεις ο αριθμός της αντίστοιχης απόφασης ή του νομοθετήματος, συμβολαίου κλπ.).

B. Ιδιοκτησιακό / θεσμικό καθεστώς

Για την ικανοποίηση του κριτηρίου αυτού προσκομίζονται από το δικαιούχο:

α) Τοπογραφικό διάγραμμα που περιλαμβάνει το Εγκεκριμένο Ρυμοτομικό Σχέδιο (κείμενο και σχέδιο) **θεωρημένο υποχρεωτικά από την αρμόδια Υ.ΔΟΜ. ως προς τη χρήση του προτεινόμενου προς επέμβαση χώρου στο οποίο θα αναγράφονται όλες οι απαιτούμενες εγκρίσεις.** θα απεικονίζεται η περιοχή επέμβασης καθώς και οι θεσμοθετημένοι κοινόχρηστοι χώροι που προβλέπονται ρητώς ως Κοινόχρηστοι Χώροι, χώροι πρασίνου ή πλατείες, παιδικές χαρές, στάθμευση.

β) Στοιχεία που να αποδεικνύουν την κυριότητα του χώρου παρέμβασης (ΦΕΚ συντέλεσης απαλλοτρίωσης, τίτλο κυριότητας και οποιοδήποτε στοιχείο αποδεικνύει την κυριότητα του Δικαιούχου/Δήμου επί του χώρου, όπως αμετάκλητη δικαστική απόφαση αναγνώρισης

κυριότητας νομίμως μεταγεγραμμένη, απόσπασμα μερίδας του υποθηκοφυλακείου ή φύλλο οριστικής εγγραφής από το αρμόδιο Κτηματολογικό Γραφείο).

γ) Σε περίπτωση που ο χώρος παρέμβασης δεν ανήκει στην κυριότητα του Δικαιούχου/Δήμου αλλά είναι χώρος που έχει παραχωρηθεί ή εκμισθωθεί σε αυτόν, στοιχεία τα οποία αποδεικνύουν την παραχώρηση ή τη μίσθωση αντίστοιχα, όπως σύμβαση παραχώρησης/μίσθωσης, τυχόν μεταγραφή αυτής στο αρμόδιο Υποθηκοφυλακείο/Κτηματολογικό Γραφείο, κλπ. Στις περιπτώσεις αυτές η παραχώρηση/μίσθωση θα πρέπει να έχει διάρκεια τουλάχιστον δεκαπέντε (15) ετών από το 2021. Επίσης θα πρέπει να συνυποβάλλονται τα στοιχεία κυριότητας του ιδιοκτήτη (παραχωρησιούχου/εκμισθωτή) του υπό ένταξη χώρου.

δ) Στους οικισμούς που στερούνται εγκεκριμένου ρυμοτομικού σχεδίου, επιλέξιμοι χώροι είναι οι de facto κοινόχρηστοι χώροι, οι εν τοις πράγμασι διαμορφωμένοι χώροι με κοινόχρηστο χαρακτήρα, ελεύθεροι από δόμηση καθώς και αυτοί που έχουν καταγραφεί στην πράξη κύρωσης του δικτύου κοινόχρηστων χώρων δυνάμει του άρθρου 35 του Ν.3937/2011 και οι οποίοι ανήκουν αποδεδειγμένα στην ιδιοκτησία του Δικαιούχου/Δήμου. **Για την τεκμηρίωση των προτάσεων που εμπίπτουν στην περίπτωση αυτή, υποβάλλεται υποχρεωτικά βεβαίωση της Τεχνικής Υπηρεσίας του δήμου.**

ε) Ειδικά, για τη δράση Β της παραγράφου 5.2.1. Αποκατάσταση / επανάχρηση δημόσιων κτιρίων χαρακτηρισμένων είτε τα ίδια είτε η χρήση τους ως διατηρητέα, μνημεία ή έργα τέχνης επιπλέον θα πρέπει να συνυποβληθούν (επί ποινή αποκλεισμού) το ΦΕΚ χαρακτηρισμού τους (κείμενο ή και σχέδια).

Γ. Ωριμότητα

Για να κριθεί η ωριμότητα ενός έργου πρέπει να υποβληθούν:

- i) Οριστική μελέτη αρμοδίως θεωρημένη από τις υπηρεσίες του Δικαιούχου/Δήμου, μετά από σχετική απόφαση έγκρισης / παραλαβής από το Δ.Σ. ή την Ο.Ε. του Δικαιούχου/Δήμου. Εναλλακτικά, στην περίπτωση διενέργειας προμηθειών υποβάλλεται η απόφαση για τη διενέργεια της προμήθειας. Στην περίπτωση που η μελέτη έχει εκπονηθεί εσωτερικά από υπηρεσίες του δήμου, υποβάλλεται βεβαίωση μη έκδοσης απόφασης παραλαβής.
- ii) Έγκριση της οριστικής μελέτης από το αρμόδιο όργανο (π.χ. από το οικείο Συμβούλιο Αρχιτεκτονικής),
- iii) Προϋπολογισμός,

iv) Βεβαίωση της οικονομικής υπηρεσίας του Δικαιούχου/Δήμου περί μη χρηματοδότησης του μέρους του έργου που αντιστοιχεί στο αιτούμενο ποσό χρηματοδότησης από άλλες πηγές,

v) Απόφαση του Δ.Σ. ή της Ο.Ε. του Δικαιούχου/Δήμου για την υποβολή της πρότασης,

vi) Απόφαση του Δ.Σ. ή της Ο.Ε. του Δικαιούχου/Δήμου για την κάλυψη από ίδιους πόρους ή/και άλλη πηγή χρηματοδότησης του επιπλέον ποσού (πέραν του ποσού ένταξης από το Π.Τ.) και την αποδοχή των όρων χρηματοδότησης σύμφωνα με το συνημμένο στο Παράρτημα Σύμφωνο Αποδοχής Όρων Χρηματοδότησης (ΣΑΠΟ).

vii) Τις προβλεπόμενες αδειοδοτήσεις από άλλους φορείς ανάλογα με το έργο. Ενδεικτικά αναφέρονται: περιβαλλοντική αδειοδότηση ή τεκμηρίωση απαλλαγής, γνωμοδότηση από τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Πολιτισμού (συμπεριλαμβάνεται και η περίπτωση εργασιών εκσκαφής), καταλληλότητα του χώρου για τη δημιουργία παιδικής χαράς εφόσον απαιτείται κλπ.

Ειδικά για τα κτίρια που είναι χαρακτηρισμένα είτε τα ίδια είτε η χρήση τους ως διατηρητέα, μνημεία ή έργα τέχνης θα πρέπει να προσκομιστούν και οι αντίστοιχες εγκρίσεις από τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Πολιτισμού ή / και του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας ή τυχόν άλλου αρμόδιου Υπουργείου.

Στην περίπτωση αναδιαμόρφωσης όψεων δημόσιων κτιρίων χαρακτηρισμένων είτε τα ίδια είτε η χρήση τους ως διατηρητέα, μνημεία ή έργα τέχνης θα προσκομίζεται έκθεση στατικής επάρκειας του κτιρίου, αρμοδίως θεωρημένη.

viii) Για τα έργα που προβλέπουν κυκλοφοριακές ρυθμίσεις, την έγκριση των σχετικών μέτρων, βάσει των άρθρων 52 & 109 του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας (ν. 2696/1999/ΦΕΚ57 Α', όπως ισχύει).

Κατά τον έλεγχο των δικαιολογητικών για την έκδοση της απόφασης ένταξης, το Πράσινο Ταμείο δύναται, ανάλογα με τη φύση του έργου, να ζητήσει την υποβολή συμπληρωματικών-διευκρινιστικών στοιχείων από το Δικαιούχο ή/και να ζητήσει τροποποιήσεις επί μέρους στοιχείων των προτάσεων ώστε να εξασφαλιστεί η δυνατότητα πληρωμής των έργων. Επίσης υπάρχει δυνατότητα να ζητηθεί διαχωρισμός του προϋπολογισμού σε επιλέξιμες και μη επιλέξιμες δαπάνες, σύμφωνα με τα Μέτρα 1 και 2.

Μη ώριμες προτάσεις που τυχόν υποβληθούν θα απορρίπτονται βάσει των κριτηρίων αποκλεισμού.

9. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΚΑΤΑΒΟΛΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Μετά την ένταξη του έργου, ο Δικαιούχος υποχρεούται να κοινοποιήσει στο Πράσινο Ταμείο, την υπογεγραμμένη σύμβαση με τον ανάδοχο.

Για την πληρωμή του έργου, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία για εργολαβίες και προμήθειες και λαμβάνοντας υπόψιν την με αριθμ. 76/2021/26-4-2021 Γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (Γ' Τμήμα), ο δικαιούχος υποβάλλει στο Πράσινο Ταμείο πλήρη σειρά δικαιολογητικών όπως αυτά καταγράφονται στην ιστοσελίδα.

10. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΜΕΝΩΝ ΦΟΡΕΩΝ

Με την έναρξη της υλοποίησης του έργου και μέχρι την ολοκλήρωσή του, ο δικαιούχος αναλαμβάνει τις ακόλουθες υποχρεώσεις:

1. Τήρηση εθνικής νομοθεσίας και κανόνων Ε.Ε.

Ο Δικαιούχος υποχρεούται

- Να τηρεί την εθνική νομοθεσία και τους κανόνες της Ε.Ε.
- Ειδικότερα, όσον αφορά στην κατασκευή και στη λειτουργία των παιδικών χαρών των Δήμων, τα όργανα και τη διαδικασία αδειοδότησης και ελέγχου τους, θα πρέπει να πληρούν τις προϋποθέσεις που θέτει η Υπουργική Απόφαση (ΥΑ) 28492 (ΦΕΚ Β' 931 /2009), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.
- Να τηρεί την σχετική νομοθεσία περί της υποχρέωσης καταχώρισης στο «Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο» (άρθρο 11 παρ.5 του Ν. 4013/2011 όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 10 του Ν. 4038/2012).
- Να τηρεί τις αρχές της οικονομικότητας, της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης και της διαφάνειας.

2. Τροποποιήσεις

Ο Δικαιούχος υποχρεούται να υποβάλει για προέγκριση στο Πράσινο Ταμείο οποιαδήποτε τροποποίηση του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου του ενταγμένου έργου. Το φυσικό αντικείμενο των ήδη ενταγμένων έργων στο πρόγραμμα "Αστική Αναζωογόνηση" δύναται να τροποποιηθεί μόνο αν αυτό οφείλεται σε εξωγενείς παράγοντες (π.χ. υπόδειξη αρχαιολογικής υπηρεσίας, υπόδειξη δασαρχείου, γνωμοδοτήσεις υπουργείων κ.λ.π.) και μόνο αν αυτό αποδεδειγμένα τεκμηριώνεται με σχετικά έγγραφα από τον ενδιαφερόμενο ΟΤΑ προς τις

υπηρεσίες του Πράσινου Ταμείου. Στις περιπτώσεις αυτές ισχύουν οι περιορισμοί που θέτει η απόφαση 190.9.4/16-9-2020 του Δ.Σ. του Π.Τ. (ΑΔΑ: 65ΤΟ46Ψ844-ΠΦ7).

3. Υλοποίηση έργου

Ο Δικαιούχος υποχρεούται

- Να αποστείλει συμπληρωμένο και υπογεγραμμένο το Σύμφωνο Αποδοχής Όρων Χρηματοδότησης (ΣΑΠΟ).
- Να ενημερώνει το Πράσινο Ταμείο για την εξέλιξη του έργου όποτε ζητείται.
- Να υποβάλει στο Π.Τ., με τον τελικό λογαριασμό, έκθεση ολοκλήρωσης του έργου, όπου θα περιγράφεται το υλοποιηθέν φυσικό αντικείμενο, οι δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν και το αποτέλεσμα που επιτεύχθηκε καθώς και φωτογραφικό υλικό σε ψηφιακή μορφή.
- Να αποδέχεται επιτόπιους ελέγχους από όλα τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα και να διευκολύνει τον έλεγχο προσκομίζοντας οποιοδήποτε στοιχείο που αφορά στην εκτέλεση του έργου, εφόσον ζητηθεί.
- Να αποδέχεται τη δημοσιοποίηση των στοιχείων του έργου και του ποσού της δημόσιας χρηματοδότησης.
- Να αποδέχεται το Σύμφωνο Αποδοχής Όρων Χρηματοδότησης (ΣΑΠΟ) το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι του παρόντος Οδηγού του Παραρτήματος.

4. Τήρηση στοιχείων και δικαιολογητικών από τον Δικαιούχο

Ο Δικαιούχος υποχρεούται

- Να τηρεί και να ενημερώνει τον φάκελο έργου με όλα τα στοιχεία που αφορούν στην εκτέλεση του έργου έως την ολοκλήρωση και την αποπληρωμή του.
- Να τηρεί όλα τα δικαιολογητικά έγγραφα σχετικά με τις δαπάνες και τους λογιστικούς ελέγχους του έργου για χρονικό διάστημα 5 ετών μετά την ολοκλήρωσή του.
- Να διαθέτει, εφόσον ζητηθούν, καθ' όλη τη διάρκεια εκτέλεσης του έργου και για όσο χρόνο ο Δικαιούχος υποχρεούται για την τήρησή τους, όλα τα έγγραφα, δικαιολογητικά και στοιχεία του έργου, στα αρμόδια ελεγκτικά όργανα του Πράσινου Ταμείου και σε όλα τα αρμόδια εθνικά ελεγκτικά όργανα.

Το Πράσινο Ταμείο διατηρεί το δικαίωμα ελέγχου της προόδου υλοποίησης του έργου σε όλες τις φάσεις του.

11. ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑ – ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ

Οι δικαιούχοι του Χ.Π. αναλαμβάνουν την πληροφόρηση της κοινής γνώμης για το περιεχόμενο, την πορεία και τα αποτελέσματα από την υλοποίηση των ενταγμένων έργων τους.

Οι δικαιούχοι οφείλουν να καταγράφουν και να διατηρούν αρχείο με τα σχετικά στοιχεία δημοσιότητας (π.χ. έντυπα, δημοσιεύσεις, φωτογραφίες) για το έργο που υλοποιούν και να κοινοποιούν το αρχείο αυτό στο Πράσινο Ταμείο, εφόσον ζητηθεί, στο πλαίσιο της παρακολούθησης εκτέλεσης των εργασιών.

Κατά την υλοποίηση των έργων που είναι ενταγμένα στο Χ.Π., οι δικαιούχοι οφείλουν, εντός εύλογου χρονικού διαστήματος από την έναρξη των εργασιών να αναρτούν σε σημεία ευδιάκριτα και προσπελάσιμα από το ευρύ κοινό, ενημερωτικές / επεξηγηματικές πινακίδες εύλογου μεγέθους, στις οποίες περιλαμβάνεται η ονομασία και το λογότυπο του φορέα χρηματοδότησης (Πράσινο Ταμείο), ο τίτλος του έργου και το ποσό χρηματοδότησης. Οι πινακίδες αυτές διατηρούνται και μετά την ολοκλήρωση του έργου, προς ενημέρωση του κοινού. Όλα τα μέτρα πληροφόρησης – δημοσιότητας καταγράφονται στην ιστοσελίδα του Πράσινου Ταμείου.

Τέλος να προβαίνουν σε όλες τις ενέργειες δημοσιοποίησης, όπως προβλέπονται στο Σύμφωνο Αποδοχής Όρων Χρηματοδότησης (ΣΑΠΟ), το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι του παρόντος Οδηγού, και με βάση τις τεχνικές προδιαγραφές αναμνηστικής πινακίδας που βρίσκονται στην ιστοσελίδα του Πράσινου Ταμείου.

12. ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ - ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

Για πληροφορίες σχετικές με τα Χρηματοδοτικά Προγράμματα του Πράσινου Ταμείου, οι ενδιαφερόμενοι φορείς μπορούν να επισκέπτονται την ιστοσελίδα www.prasinotameio.gr.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. Επεξήγηση όρων

Προϋπολογισμός: Ο προϋπολογισμός του προτεινόμενου έργου βάσει της εγκεκριμένης μελέτης.

Ανώτατο ποσό χρηματοδότησης ανά δικαιούχο: Διαμορφώνεται ανά Μέτρο του Χ.Π. και σε συνάρτηση με τα πληθυσμιακά χαρακτηριστικά του κάθε Δήμου. Προκύπτει δε για κάθε δήμο από τον τύπο του εδαφίου 6.

Αιτούμενο ποσό χρηματοδότησης: Το ποσό που αιτείται ο δυνητικός δικαιούχος από το Πράσινο Ταμείο για την υλοποίηση του προτεινόμενου έργου, βάσει του προϋπολογισμού. Στην περίπτωση που υποβάλλονται δύο προτάσεις πρόκειται για το άθροισμά τους. Το συνολικό αιτούμενο ποσό χρηματοδότησης δεν μπορεί να υπερβαίνει το ανώτατο ποσό χρηματοδότησης. Επίσης δεν ταυτίζεται σε καμία περίπτωση με τον προϋπολογισμό του έργου.

- Για έργα που υποβάλλονται στο Μέτρο 1, μπορεί να ανέρχεται έως του 60% του αρχικού προϋπολογισμού του έργου. Το εναπομείναν 40% συμπληρώνεται από ίδιους πόρους του Δικαιούχου/Δήμου.

- Αντίστοιχα, για τα έργα του Μέρους 2, μπορεί να ανέρχεται έως του 80% του αρχικού προϋπολογισμού του έργου. Το εναπομείναν 20% συμπληρώνεται από ίδιους πόρους του Δικαιούχου/Δήμου.

- Ειδικότερα για τη δημιουργία ή αναβάθμιση παιδικών χαρών (Μέτρο 2 / Δράση 2.3.), μπορεί να ανέρχεται έως το 40% του Οριστικού Προϋπολογισμού του έργου. Το εναπομείναν 60% συμπληρώνεται από ίδιους πόρους του Δικαιούχου/Δήμου.

- Για τα Διατηρητέα κτίρια και τους Κοινόχρηστους Χώρους που έχουν αποκτηθεί μέσω Χρηματοδοτικού Προγράμματος του Πράσινου Ταμείου το τελικό ποσό ένταξης θα ανέρχεται στο 80%. Το εναπομείναν 20% συμπληρώνεται από ίδιους πόρους του Δικαιούχου/Δήμου.

Ποσό ένταξης: Το συνολικό ποσό χρηματοδότησης με το οποίο θα χρηματοδοτηθεί το έργο ορίζεται με την απόφαση ένταξης ως ποσοστό του Προϋπολογισμού του έργου ανάλογα με το Μέτρο ένταξης και δεν μπορεί να υπερβαίνει το ανώτατο ποσό χρηματοδότησης (εδάφιο 6).

Από τα παραπάνω προκύπτει ότι το «αιτούμενο ποσό χρηματοδότησης» κάθε έργου δεν ταυτίζεται με τον προϋπολογισμό του. Η σχέση μεταξύ των ποσών θα πρέπει πάντοτε να είναι:

ποσό ένταξης ≤ αιτούμενο ποσό χρηματοδότησης ≤ ανώτατο ποσό χρηματοδότησης < προϋπολογισμός έργου

2. Παραδείγματα

Στη συνέχεια δίδονται παραδείγματα υπολογισμού των ποσών χρηματοδότησης

1ο Παράδειγμα:

Δήμος με μόνιμο ή πραγματικό - de facto πληθυσμό 100.000 κατοίκων, εκτός των Περιφερειακών Ενοτήτων Αθηνών, Πειραιώς και Θεσσαλονίκης υποβάλλει πρόταση στο Μέτρο 1.

Για τον υπολογισμό του ανώτατου ποσού χρηματοδότησης χρησιμοποιείται ο τύπος:

$$X1 = (200.000 + Π * 5) * \sigma\text{ΑΠ}, \text{ όπου: } \Pi = 100.000 \text{ και } \sigma\text{ΑΠ} = 1,0$$

Το «ανώτατο ποσό χρηματοδότησης» του Δήμου υπολογίζεται σε:

$$X1 = (200.000 + 100.000 * 5) * 1 = 700.000 \text{ €}.$$

Το ποσό αυτό πρέπει να αντιστοιχεί (κατά ανώτατο ποσοστό) στο 60% του προϋπολογισμού του έργου.

Δηλαδή: $X1 = 0,6 * \text{Προϋπολογισμός}$ και άρα: $\text{Προϋπολογισμός} = X1 / 0,6$

Επομένως ο Δήμος, για να χρηματοδοτηθεί με το «ανώτατο ποσό χρηματοδότησης» πρέπει να υποβάλλει πρόταση έργου προϋπολογισμού τουλάχιστον:

$$\text{Προϋπολογισμός} \geq : 700.000 / 0,6 = 1.166.667 \text{ €}$$

Εάν ο συγκεκριμένος Δήμος υποβάλλει έργο προϋπολογισμού 1.200.000€, θα ενταχθεί με ποσό ένταξης 700.000 € (που αποτελεί το «ανώτατο ποσό χρηματοδότησης»).

α. Αν η σύμβαση του έργου με τον ανάδοχο (μετά τη διαγωνιστική διαδικασία και την πιθανή έκπτωση η οποία θα έχει επιτευχθεί) ανέλθει στο ποσό των 800.000 € και δεδομένου ότι η χρηματοδότηση του Π.Τ. είναι στις 700.000 € («ανώτατο ποσό χρηματοδότησης» = «ποσό ένταξης» < 60% του προϋπολογισμού), ο Δήμος, κατά την πληρωμή, θα συμβάλλει από ίδιους πόρους με το ποσό των 100.000 €.

β. Αν η σύμβαση του έργου με τον ανάδοχο μετά τη διαγωνιστική διαδικασία ανέλθει στο ποσό των 680.000 €, το Π.Τ. θα καλύψει το σύνολο του κόστους του έργου και ο Δήμος δεν θα χρειαστεί να συμβάλλει με ίδιους πόρους.

2ο Παράδειγμα:

Δήμος με μόνιμο ή πραγματικό - de facto πληθυσμό 100.000 κατοίκων, εντός των Περιφερειακών Ενοτήτων Αθηνών, Πειραιώς και Θεσσαλονίκης υποβάλλει πρόταση στο Μέτρο 1.

Για τον υπολογισμό του ανώτατου ποσού χρηματοδότησης χρησιμοποιείται ο τύπος:

$$X1 = (200.000 + Π * 5) * \sigma\text{ΑΠ}, \text{ όπου: } \Pi = 100.000 \text{ και } \sigma\text{ΑΠ} = 1,1$$

Το «ανώτατο ποσό χρηματοδότησης» του Δήμου υπολογίζεται σε:

$$X1 = (200.000 + 100.000 * 5) * 1,1 = 770.000 \text{ €}.$$

Το ποσό αυτό πρέπει να αντιστοιχεί (κατά ανώτατο ποσοστό) στο 60% του προϋπολογισμού του έργου

Δηλαδή: $X1 = 0,6 * \text{Προϋπολογισμός}$ και άρα: $\text{Προϋπολογισμός} = X1/0,6$

Επομένως ο Δήμος, για να χρηματοδοτηθεί με το «ανώτατο ποσό χρηματοδότησης» πρέπει να υποβάλλει πρόταση έργου προϋπολογισμού τουλάχιστον:

$\text{Προϋπολογισμός} \geq 770.000/0,6 = 1.283.333 \text{ €}$

Για τη χρηματοδότηση μετά τη συμβασιοποίηση του έργου ισχύουν κατ' αντιστοιχία τα περιγραφόμενα στο παράδειγμα 1.

3ο Παράδειγμα:

Δήμος με μόνιμο ή πραγματικό - de facto πληθυσμό 100.000 κατοίκων υποβάλλει πρόταση στο Μέτρο 2.

Χρησιμοποιεί τον τύπο: $X2 = (200.000 + \Pi) * 0,8$, όπου: $\Pi = 100.000$

Το «ανώτατο ποσό χρηματοδότησης» του Δήμου υπολογίζεται σε:

$$X2 = (200.000 + 100.000) * 0,8 = 240.000 \text{ €}.$$

Με βάση τον οδηγό του προγράμματος, για το Μέτρο 2 το «ανώτατο ποσό χρηματοδότησης» αντιστοιχεί (κατά ανώτατο ποσοστό) στο 80% του Προϋπολογισμού του έργου.

Δηλαδή: $X2 = 0,8 * \text{Προϋπολογισμός}$ και άρα: $\text{Προϋπολογισμός} = X2/0,8$

Επομένως ο Δήμος, για να χρηματοδοτηθεί με το «ανώτατο ποσό χρηματοδότησης» πρέπει να υποβάλλει πρόταση έργου προϋπολογισμού τουλάχιστον:

$\text{Προϋπολογισμός} \geq 240.000/0,8 = 300.000 \text{ €}$

Αν ο Προϋπολογισμός του έργου που θα υποβληθεί είναι 350.000 €, ο Δήμος θα ενταχθεί με ποσό ίσο με «ανώτατο ποσό χρηματοδότησης» ήτοι 240.000 €.

Αν ο Προϋπολογισμός του έργου που θα υποβληθεί είναι 260.000 €, ο Δήμος θα ενταχθεί με ποσό ίσο με το 80% του προϋπολογισμού του έργου:

$$X2' = 260.000 * 0,8 = 208.000 \text{ €}.$$

Για τη χρηματοδότηση μετά τη συμβασιοποίηση του έργου ισχύουν κατ' αντιστοιχία τα περιγραφόμενα στο παράδειγμα 1.

4ο Παράδειγμα:

Δήμος με μόνιμο ή πραγματικό - de facto πληθυσμό 100.000 κατοίκων υποβάλλει πρόταση στο Μέτρο 2 και ειδικότερα στη δράση 2.3.

Χρησιμοποιεί τον τύπο: $X2 = (200.000 + \Pi) * 0,8$, όπου: $\Pi = 100.000$

Το «ανώτατο ποσό χρηματοδότησης» του Δήμου υπολογίζεται σε:

$$X2 = (200.000 + 100.000) * 0,8 = 240.000 \text{ €}.$$

Με βάση τον οδηγό του προγράμματος, για το Μέτρο 2, Δράση 2.3 το «ανώτατο ποσό χρηματοδότησης» αντιστοιχεί (κατά ανώτατο ποσοστό) στο 40% του Προϋπολογισμού του έργου.

Δηλαδή: $X_2 = 0,4 * \text{Προϋπολογισμός}$ και άρα: $\text{Προϋπολογισμός} = X_2 / 0,4$

Επομένως ο Δήμος, για να χρηματοδοτηθεί με το «ανώτατο ποσό χρηματοδότησης» πρέπει να υποβάλλει πρόταση έργου προϋπολογισμού τουλάχιστον:

$$\text{Προϋπολογισμός} \geq 240.000 / 0,8 = 600.000 \text{ €}$$

Αν ο Προϋπολογισμός του έργου που θα υποβληθεί είναι 650.000 €, ο Δήμος θα ενταχθεί με ποσό ίσο με «ανώτατο ποσό χρηματοδότησης» ήτοι 240.000 €.

Αν ο Προϋπολογισμός του έργου που θα υποβληθεί είναι 500.000 €, ο Δήμος θα ενταχθεί με ποσό ίσο με το 40% του προϋπολογισμού του έργου:

$$X_2' = 500.000 * 0,4 = 200.000 \text{ €}.$$

Για τη χρηματοδότηση μετά τη συμβασιοποίηση του έργου ισχύουν κατ' αντιστοιχία τα περιγραφόμενα στο παράδειγμα 1.

5ο Παράδειγμα (δύο προτάσεις στο ίδιο Μέτρο):

Δήμος με μόνιμο ή πραγματικό - de facto πληθυσμό 100.000 κατοίκων, εκτός των Περιφερειακών Ενοτήτων Αθηνών, Πειραιώς και Θεσσαλονίκης υποβάλλει δύο προτάσεις διαφορετικού φυσικού αντικειμένου στο Μέτρο 2.

Χρησιμοποιεί τον τύπο: $X_2 = (200.000 + \Pi) * 0,8$, όπου: $\Pi = 100.000$

Το «ανώτατο ποσό χρηματοδότησης» του Δήμου υπολογίζεται σε:

$$X_2 = (200.000 + 100.000) * 0,8 = 240.000 \text{ €}.$$

Το ποσό αυτό αντιστοιχεί στη συνολική χρηματοδότηση (και των δύο προτάσεων).

Παράλληλα για κάθε μία πρόταση ισχύει ότι το ανώτατο ποσό χρηματοδότησης ανά έργο από το Π.Τ. δεν μπορεί να υπερβαίνει (κατά ανώτατο ποσοστό) το 80% του προϋπολογισμού του έργου.

Αν υποθεθεί ότι ο Δήμος προγραμματίζει να απορροφήσει από το Π.Τ. 100.000 € για την πρώτη πρόταση και 140.000 € για τη δεύτερη, τα ελάχιστα ποσά προϋπολογισμού των δύο επιμέρους προτάσεων διαμορφώνονται ως εξής:

$$\text{Για την πρώτη: } X_{2\alpha} = 100.000 / 0,8 = 125.000 \text{ €}.$$

$$\text{Για τη δεύτερη: } X_{2\beta} = 140.000 / 0,8 = 175.000 \text{ €}.$$

Κατ' αυτό τον τρόπο το άθροισμα των προϋπολογισμών των δύο προτάσεων διαμορφώνεται σε 300.000 € και ο Δήμος θα χρηματοδοτηθεί για το πρώτο έργο με το ποσό των 100.000 € και για το δεύτερο έργο με το ποσό των 140.000 €.

Το τελικό άθροισμα των δυο ποσών ένταξης (100.000 + 140.000) μας δίνουν το «ανώτατο ποσό χρηματοδότησής» των 240.000 €.

- Αν το άθροισμα των Προϋπολογισμών των δύο προτάσεων που θα υποβληθούν είναι 350.000 €, ο Δήμος θα ενταχθεί με ποσό ίσο με «ανώτατο ποσό χρηματοδότησης», ήτοι 240.000 €.

Η κατανομή του ποσού ένταξης στις δύο προτάσεις δύναται να γίνει αναλογικά με τον Προϋπολογισμό της κάθε μίας όπως στον παρακάτω ενδεικτικό πίνακα:

Πρόταση	%	Προϋπολογισμός	Ποσό Ένταξης από Π.Τ.
---------	---	----------------	-----------------------

Οδηγός διαχείρισης Χρηματοδοτικού Προγράμματος:
«ΔΡΑΣΕΙΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΥ ΙΣΟΖΥΓΙΟΥ» για τα έτη 2021-2022

1η	45	157.500 €.	108.000 €.
2η	55	192.500 €.	132.000 €.
Σύνολο	100	350.000 €.	240.000 €.

- Αν το άθροισμα των Προϋπολογισμών των δύο προτάσεων που θα υποβληθούν είναι 260.000 €, ο Δήμος θα ενταχθεί με ποσό ίσο με το 80% του αθροίσματος:
 $X2' = 260.000 * 0,8 = 208.000 \text{ €}.$

Η κατανομή του ποσού ένταξης στις δύο προτάσεις δύναται να γίνει αναλογικά με τον Προϋπολογισμό της κάθε μίας όπως στον παρακάτω ενδεικτικό πίνακα:

Πρόταση	%	Προϋπολογισμός	Ποσό Ένταξης από Π.Τ.
1η	45	117.000 €.	93.600 €.
2η	55	192.500 €.	114.400 €.
Σύνολο	100	260.000 €.	208.000 €.

Για τη χρηματοδότηση μετά τη συμβασιοποίηση των έργων ισχύουν κατ' αντιστοιχία τα περιγραφόμενα στο παράδειγμα 1.

3. Ανώτατο ποσό χρηματοδότησης ανά δικαιούχο

Απογραφή Πληθυσμού - Κατοικιών 2011.								
α/α	Περιγραφή	σΑΠ	Μόνιμος Πληθυσμός	M1	M2	De Facto Πληθυσμός	M1	M2
1	ΔΗΜΟΣ ΑΘΗΝΑΙΩΝ	1,1	664.046			664.612	3.875.366	691.690
2	ΔΗΜΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	1,1	325.182	2.008.501	420.146	324.766		
3	ΔΗΜΟΣ ΠΑΤΡΕΩΝ	1	213.984			214.336	1.271.680	331.469
4	ΔΗΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ (ΚΡΗΤΗΣ)	1	173.993			175.113	1.075.565	300.090
5	ΔΗΜΟΣ ΠΕΙΡΑΙΩΣ	1,1	163.688	1.120.284	290.950	162.084		
6	ΔΗΜΟΣ ΛΑΡΙΣΑΙΩΝ	1	162.591	1.012.955	290.073	161.339		
7	ΔΗΜΟΣ ΒΟΛΟΥ	1	144.449	922.245	275.559	142.849		
8	ΔΗΜΟΣ ΠΕΡΙΣΤΕΡΙΟΥ	1,1	139.981	989.896	271.985	137.129		
9	ΔΗΜΟΣ ΡΟΔΟΥ	1	115.490			152.538	962.690	282.030
10	ΔΗΜΟΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	1	112.486	762.430	249.989	111.737		
11	ΔΗΜΟΣ ΧΑΝΙΩΝ	1	108.642			116.154	780.770	252.923
12	ΔΗΜΟΣ ΑΧΑΡΝΩΝ	1,1	106.943	808.187	245.554	105.401		
13	ΔΗΜΟΣ ΝΙΚΑΙΑΣ - ΑΓΙΟΥ ΙΩΑΝΝΗ ΡΕΝΤΗ	1,1	105.430	799.865	244.344	104.142		
14	ΔΗΜΟΣ ΧΑΛΚΙΔΕΩΝ	1	102.223	711.115	241.778	100.966		
	ΔΗΜΟΣ ΚΕΡΚΥΡΑΣ		102.071			113.080		
15	ΔΗΜΟΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΚΕΡΚΥΡΑΣ & ΔΙΑΠΟΝΤΙΩΝ ΝΗΣΙΩΝ	1	68.558			75.101	575.505	220.081
16	ΔΗΜΟΣ ΚΟΡΔΕΛΙΟΥ – ΕΥΟΣΜΟΥ	1,1	101.753	779.642	241.402	100.933		
17	ΔΗΜΟΣ ΚΑΛΛΙΘΕΑ	1,1	100.641	773.526	240.513	98.951		
18	ΔΗΜΟΣ ΠΑΥΛΟΥ ΜΕΛΑ	1,1	99.245	765.848	239.396	98.861		
19	ΔΗΜΟΣ ΑΓΡΙΝΙΟΥ	1	94.181	670.905	235.345	92.608		
20	ΔΗΜΟΣ ΚΑΛΑΜΑΡΙΑΣ	1,1	91.518	723.349	233.214	91.440		
21	ΔΗΜΟΣ ΚΕΡΑΤΣΙΝΙΟΥ – ΔΡΑΠΕΤΣΩΝΑΣ	1,1	91.045	720.748	232.836	90.020		
22	ΔΗΜΟΣ ΓΛΥΦΑΔΑΣ	1,1	87.305	700.178	229.844	86.393		
	ΔΗΜΟΣ ΛΕΣΒΟΥ		86.436			86.312		
23	ΔΗΜΟΣ ΜΥΤΙΛΗΝΗΣ	1	57.872	489.360	206.298	57.316		
24	ΔΗΜΟΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΛΕΣΒΟΥ	0,8	28.564			28.996	275.984	183.197
25	ΔΗΜΟΣ ΚΑΤΕΡΙΝΗΣ	1	85.851			85.979	629.895	228.783
26	ΔΗΜΟΣ ΙΛΙΟΥ	1,1	84.793	686.362	227.834	83.241		
27	ΔΗΜΟΣ ΝΕΑΠΟΛΗΣ – ΣΥΚΕΩΝ	1,1	84.741	686.076	227.793	83.610		
28	ΔΗΜΟΣ ΤΡΙΚΚΑΙΩΝ	1	81.355	606.775	225.084	80.287		
29	ΔΗΜΟΣ ΗΛΙΟΥΠΟΛΕΩΣ	1,1	78.153	649.842	222.522	76.466		
30	ΔΗΜΟΣ ΣΕΡΡΩΝ	1	76.817	584.085	221.454	76.430		
31	ΔΗΜΟΣ ΛΑΜΙΕΩΝ	1	75.315	576.575	220.252	75.122		
32	ΔΗΜΟΣ ΧΑΛΑΝΔΡΙΟΥ	1,1	74.192	628.056	219.354	73.068		
33	ΔΗΜΟΣ ΝΕΑΣ ΣΜΥΡΝΗΣ	1,1	73.076	621.918	218.461	71.950		
34	ΔΗΜΟΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗΣ	1	72.959	564.795	218.367	72.905		
35	ΔΗΜΟΣ ΑΜΑΡΟΥΣΙΟΥ	1,1	72.333	617.832	217.866	71.383		
36	ΔΗΜΟΣ ΚΟΖΑΝΗΣ	1	71.388	556.940	217.110	71.106		

Οδηγός διαχείρισης Χρηματοδοτικού Προγράμματος:
«ΔΡΑΣΕΙΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΥ ΙΣΟΖΥΓΙΟΥ» για τα έτη 2021-2022

α/α	Περιγραφή	σΑΠ	Μόνιμος Πληθυσμός	M1	M2	De Facto Πληθυσμός	M1	M2
37	ΔΗΜΟΣ ΑΓΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ	1,1	71.294	612.117	217.035	70.227		
38	ΔΗΜΟΣ ΚΗΦΙΣΙΑΣ	1,1	71.259	611.925	217.007	70.986		
39	ΔΗΜΟΣ ΖΩΓΡΑΦΟΥ	1,1	71.026	610.643	216.821	69.917		
40	ΔΗΜΟΣ ΚΑΒΑΛΑΣ	1	70.501			70.567	552.835	216.454
41	ΔΗΜΟΣ ΠΥΛΛΙΑΣ – ΧΟΡΤΙΑΤΗ	1,1	70.110			70.653	608.592	216.522
42	ΔΗΜΟΣ ΑΙΓΑΛΕΩ	1,1	69.946	604.703	215.957	68.623		
43	ΔΗΜΟΣ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ	1	69.849	549.245	215.879	69.090		
44	ΔΗΜΟΣ ΝΕΑΣ ΙΩΝΙΑΣ	1,1	67.134	589.237	213.707	66.050		
45	ΔΗΜΟΣ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ	1	66.919	534.595	213.535	66.390		
46	ΔΗΜΟΣ ΒΕΡΟΙΑΣ	1	66.547			66.708	533.540	213.366
47	ΔΗΜΟΣ ΞΑΝΘΗΣ	1	65.133	525.665	212.106	64.647		
48	ΔΗΜΟΣ ΠΑΛΛΙΟΥ ΦΑΛΗΡΟΥ	1,1	64.021	572.116	211.217	63.736		
49	ΔΗΜΟΣ ΚΟΡΥΔΑΛΛΟΥ	1,1	63.445	568.948	210.756	62.653		
50	ΔΗΜΟΣ ΠΕΛΛΑΣ	1	63.122	515.610	210.498	62.887		
51	ΔΗΜΟΣ ΑΓΙΩΝ ΑΝΑΡΓΥΡΩΝ – ΚΑΜΑΤΕΡΟΥ	1,1	62.529	563.910	210.023	61.312		
52	ΔΗΜΟΣ ΒΥΡΩΝΟΣ	1,1	61.308	557.194	209.046	60.193		
53	ΔΗΜΟΣ ΑΓΙΑΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ	1,1	59.704	548.372	207.763	58.657		
54	ΔΗΜΟΣ ΓΑΛΑΤΣΙΟΥ	1,1	59.345	546.398	207.476	57.563		
55	ΔΗΜΟΣ ΠΕΤΡΟΥΠΟΛΕΩΣ	1,1	58.979	544.385	207.183	57.709		
56	ΔΗΜΟΣ ΔΡΑΜΑΣ	1	58.944	494.720	207.155	58.672		
57	ΔΗΜΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΩΝ	1	58.192	490.960	206.554	57.833		
58	ΔΗΜΟΣ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	1	56.747	483.735	205.398	55.216		
59	ΔΗΜΟΣ ΡΕΘΥΜΝΗΣ	1	55.525			62.886	514.430	210.309
60	ΔΗΜΟΣ ΠΑΛΛΗΝΗΣ	1	54.415	472.075	203.532	53.735		
61	ΔΗΜΟΣ ΘΕΡΜΗΣ	1,1	53.201			53.315	513.233	202.652
62	ΔΗΜΟΣ ΑΜΠΕΛΟΚΗΠΩΝ – ΜΕΝΕΜΕΝΗΣ	1	52.127	460.635	201.702	52.013		
63	ΔΗΜΟΣ ΚΙΛΚΙΣ	1	51.926	459.630	201.541	51.710		
64	ΔΗΜΟΣ ΧΙΟΥ	1	51.390	456.950	201.112	51.269		
65	ΔΗΜΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ – ΑΡΓΥΡΟΥΠΟΛΗΣ	1,1	51.356	502.458	201.085	50.564		
66	ΔΗΜΟΣ ΘΕΡΜΑΪΚΟΥ	1,1	50.264	496.452	200.211	50.107		
67	ΔΗΜΟΣ ΑΙΓΙΑΛΕΙΑΣ	1	49.872	449.360	199.898	49.620		
68	ΔΗΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ (ΑΤΤΙΚΗΣ)	1,1	49.642	493.031	199.714	48.960		
69	ΔΗΜΟΣ ΒΑΡΗΣ - ΒΟΥΛΑΣ – ΒΟΥΛΙΑΓΜΕΝΗΣ	1	48.399			48.817	444.085	199.054
70	ΔΗΜΟΣ ΠΥΡΓΟΥ	1	47.995	439.975	198.396	47.802		
71	ΔΗΜΟΣ ΤΡΙΠΟΛΗΣ	1	47.254			47.467	437.335	197.974
72	ΔΗΜΟΣ ΧΑΪΔΑΡΙΟΥ	1,1	46.897	477.934	197.518	46.634		
73	ΔΗΜΟΣ ΦΥΛΗΣ	1	45.965	429.825	196.772	45.207		
74	ΔΗΜΟΣ ΔΕΛΤΑ	1,1	45.839			46.278	474.529	197.022
75	ΔΗΜΟΣ ΕΟΡΔΑΙΑΣ	1	45.592	427.960	196.474	45.545		
76	ΔΗΜΟΣ ΠΑΠΑΓΟΥ – ΧΟΛΑΡΓΟΥ	1,1	44.539	464.965	195.631	43.928		
77	ΔΗΜΟΣ ΑΡΤΑΙΩΝ	1	43.166	415.830	194.533	42.985		
78	ΔΗΜΟΣ ΑΡΓΟΥΣ – ΜΥΚΗΝΩΝ	1	42.022			42.027	410.135	193.622
79	ΔΗΜΟΣ ΑΛΙΜΟΥ	1,1	41.720	449.460	193.376	41.153		

Οδηγός διαχείρισης Χρηματοδοτικού Προγράμματος:
 «ΔΡΑΣΕΙΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΥ ΙΣΟΖΥΓΙΟΥ» για τα έτη 2021-2022

α/α	Περιγραφή	σΑΠ	Μόνιμος Πληθυσμός	M1	M2	De Facto Πληθυσμός	M1	M2
80	ΔΗΜΟΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ	1	41.570			41.604	408.020	193.283
81	ΔΗΜΟΣ ΛΑΓΚΑΔΑ	1,1	41.103	446.067	192.882	40.675		
82	ΔΗΜΟΣ ΖΑΚΥΝΘΟΥ	1	40.759			43.385	416.925	194.708
83	ΔΗΜΟΣ ΜΟΣΧΑΤΟΥ – ΤΑΥΡΟΥ	1,1	40.413	442.272	192.330	39.824		
84	ΔΗΜΟΣ ΔΙΟΝΥΣΟΥ	1	40.193	400.965	192.154	39.606		
85	ΔΗΜΟΣ ΣΑΛΑΜΙΝΟΣ	1	39.283	396.415	191.426	38.959		
86	ΔΗΜΟΣ ΩΡΑΙΟΚΑΣΤΡΟΥ	1,1	38.317	430.744	190.654	38.185		
87	ΔΗΜΟΣ ΟΡΕΣΤΙΑΔΑΣ	1	37.695	388.475	190.156	37.380		
88	ΔΗΜΟΣ ΜΕΓΑΡΕΩΝ	1	36.924			36.995	384.975	189.596
89	ΔΗΜΟΣ ΝΕΑΣ ΠΡΟΠΟΝΤΙΔΑΣ	1	36.500			37.534	387.670	190.027
90	ΔΗΜΟΣ ΘΗΒΑΙΩΝ	1	36.477	382.385	189.182	36.192		
91	ΔΗΜΟΣ ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ	1	35.874	379.370	188.699	35.773		
	ΔΗΜΟΣ ΚΕΦΑΛΟΝΙΑΣ		35.801			38.082		
92	ΔΗΜΟΣ ΑΡΓΟΣΤΟΛΙΟΥ	1	23.499			25.359	326.795	180.287
93	ΔΗΜΟΣ ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΙΑΣ – ΧΑΛΚΗΔΟΝΟΣ	1,1	35.556	415.558	188.445	34.960		
94	ΔΗΜΟΣ ΣΠΑΡΤΗΣ	1	35.259			35.418	377.090	188.334
95	ΔΗΜΟΣ ΠΕΝΤΕΛΗΣ	1,1	34.934			34.970	412.335	187.976
96	ΔΗΜΟΣ ΙΕΡΑΣ ΠΟΛΗΣ ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ	1	34.416	372.080	187.533	33.931		
97	ΔΗΜΟΣ ΣΠΑΤΩΝ – ΑΡΤΕΜΙΔΟΣ	1	33.821			33.843	369.215	187.074
98	ΔΗΜΟΣ ΩΡΩΠΟΥ	1	33.769	368.845	187.015	33.659		
99	ΔΗΜΟΣ ΧΑΛΚΗΔΟΝΟΣ	1,1	33.673	405.202	186.938	33.510		
100	ΔΗΜΟΣ ΔΑΦΝΗΣ – ΥΜΗΤΤΟΥ	1,1	33.628	404.954	186.902	33.066		
101	ΔΗΜΟΣ ΜΑΡΑΘΩΝΟΣ	1	33.423	367.115	186.738	33.169		
102	ΔΗΜΟΣ ΚΩ	1	33.388			46.099	430.495	196.879
103	ΔΗΜΟΣ ΝΑΥΠΛΙΕΩΝ	1	33.356			34.493	372.465	187.594
	ΔΗΜΟΣ ΣΑΜΟΥ		32.977			33.339		
104	ΔΗΜΟΣ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΣΑΜΟΥ	0,8	20.513			20.987	243.948	176.790
105	ΔΗΜΟΣ ΦΛΩΡΙΝΑΣ	1	32.881			32.919	364.595	186.335
106	ΔΗΜΟΣ ΝΑΟΥΣΑΣ	1	32.494	362.470	185.995	32.263		
107	ΔΗΜΟΣ ΗΛΙΔΑΣ	1	32.219			32.235	361.175	185.788
108	ΔΗΜΟΣ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ	1	32.121	360.605	185.697	32.044		
109	ΔΗΜΟΣ ΠΡΕΒΕΖΑΣ	1	31.733	358.665	185.386	31.492		
110	ΔΗΜΟΣ ΛΕΒΑΔΕΩΝ	1	31.315			31.372	356.860	185.098
111	ΔΗΜΟΣ ΛΥΚΟΒΡΥΣΗΣ – ΠΕΥΚΗΣ	1,1	31.153	391.342	184.922	30.700		
112	ΔΗΜΟΣ ΒΡΙΑΛΗΣΣΙΩΝ	1,1	30.741	389.076	184.593	30.232		
113	ΔΗΜΟΣ ΚΡΩΠΙΑΣ	1	30.307	351.535	184.246	30.072		
114	ΔΗΜΟΣ ΑΣΠΡΟΠΥΡΓΟΥ	1	30.251	351.255	184.201	30.001		
115	ΔΗΜΟΣ ΕΛΕΥΣΙΝΑΣ	1	29.902	349.510	183.922	29.864		
116	ΔΗΜΟΣ ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΕΩΣ	1,1	29.891	384.401	183.913	29.581		
117	ΔΗΜΟΣ ΣΑΡΩΝΙΚΟΥ	1	29.002	345.010	183.202	28.688		
118	ΔΗΜΟΣ ΕΔΕΣΣΑΣ	1	28.814			28.816	344.080	183.053
119	ΔΗΜΟΣ ΠΑΙΟΝΙΑΣ	1	28.493	342.465	182.794	28.258		
120	ΔΗΜΟΣ ΝΑΥΠΑΚΤΙΑΣ	1	27.800			28.124	340.620	182.499

Οδηγός διαχείρισης Χρηματοδοτικού Προγράμματος:
 «ΔΡΑΣΕΙΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΥ ΙΣΟΖΥΓΙΟΥ» για τα έτη 2021-2022

α/α	Περιγραφή	σΑΠ	Μόνιμος Πληθυσμός	M1	M2	De Facto Πληθυσμός	M1	M2
121	ΔΗΜΟΣ ΙΕΡΑΠΕΤΡΑΣ	1	26.200			27.450	337.250	181.960
122	ΔΗΜΟΣ ΑΛΜΩΠΙΑΣ	1	27.556	337.780	182.045	27.495		
123	ΔΗΜΟΣ ΤΡΙΦΥΛΙΑΣ	1	27.373			27.926	339.630	182.341
124	ΔΗΜΟΣ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ	1	27.074			28.033	340.165	182.426
125	ΔΗΜΟΣ ΦΙΛΟΘΕΗΣ – ΨΥΧΙΚΟΥ	1,1	26.968	368.324	181.574	26.668		
126	ΔΗΜΟΣ ΔΕΛΦΩΝ	1	26.716			28.048	340.240	182.438
127	ΔΗΜΟΣ ΠΑΙΑΝΙΑΣ	1	26.668	333.340	181.334	26.328		
128	ΔΗΜΟΣ ΑΓΙΑΣ ΒΑΡΒΑΡΑΣ	1,1	26.550	366.025	181.240	26.203		
129	ΔΗΜΟΣ ΚΑΙΣΑΡΙΑΝΗΣ	1,1	26.458	365.519	181.166	26.076		
130	ΔΗΜΟΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΧΑΪΑΣ	1	25.916			26.055	330.275	180.844
131	ΔΗΜΟΣ ΓΡΕΒΕΝΩΝ	1	25.905			26.399	331.995	181.119
132	ΔΗΜΟΣ ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑΣ	1	25.814			26.389	331.945	181.111
133	ΔΗΜΟΣ ΔΙΟΥ – ΟΛΥΜΠΟΥ	1	25.668			26.297	331.485	181.038
134	ΔΗΜΟΣ ΠΕΡΑΜΑΤΟΣ	1,1	25.389	359.640	180.311	24.989		
135	ΔΗΜΟΣ ΛΑΥΡΕΩΤΙΚΗΣ	1	25.102	325.510	180.082	24.883		
136	ΔΗΜΟΣ ΤΥΡΝΑΒΟΥ	1	25.032	325.160	180.026	24.757		
137	ΔΗΜΟΣ ΜΑΛΕΒΙΖΙΟΥ	1	24.864			29.062	345.310	183.250
138	ΔΗΜΟΣ ΦΑΙΣΤΟΥ	1	24.466			24.572	322.860	179.658
139	ΔΗΜΟΣ ΜΕΣΣΗΝΗΣ	1	23.482			23.885	319.425	179.108
140	ΔΗΜΟΣ ΣΙΚΥΩΝΙΩΝ	1	22.794	313.970	178.235	22.688		
141	ΔΗΜΟΣ ΛΕΥΚΑΔΑΣ	1	22.652			22.928	314.640	178.342
142	ΔΗΜΟΣ ΝΕΣΤΟΥ	1	22.331			22.469	312.345	177.975
143	ΔΗΜΟΣ ΣΙΝΤΙΚΗ	1	22.195			22.488	312.440	177.990
144	ΔΗΜΟΣ ΠΟΛΥΓΥΡΟΥ	1	22.048			22.329	311.645	177.863
145	ΔΗΜΟΣ ΜΕΤΕΩΡΩΝ	1	21.991			23.863	319.315	179.090
146	ΔΗΜΟΣ ΣΥΡΟΥ – ΕΡΜΟΥΠΟΛΗΣ	1	21.507	307.535	177.206	21.475		
147	ΔΗΜΟΣ ΛΟΥΤΡΑΚΙΟΥ - ΑΓΙΩΝ ΘΕΟΔΩΡΩΝ	1	21.221			21.883	309.415	177.506
148	ΔΗΜΟΣ ΠΗΝΕΙΟΥ	1	21.034			21.255	306.275	177.004
149	ΔΗΜΟΣ ΡΑΦΗΝΑΣ – ΠΙΚΕΡΜΙΟΥ	1	20.266	301.330	176.213	20.044		
150	ΔΗΜΟΣ ΣΚΥΔΡΑΣ	1	20.188	300.940	176.150	20.173		
151	ΔΗΜΟΣ ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΥ ΜΕΣΟΓΑΙΑΣ	1	20.040	300.200	176.032	19.938		
152	ΔΗΜΟΣ ΠΑΓΓΑΙΟΥ	0,8	32.085	288.340	185.668	32.054		
153	ΔΗΜΟΣ ΚΥΜΗΣ – ΑΛΙΒΕΡΙΟΥ	0,8	28.437	273.748	182.750	28.291		
154	ΔΗΜΟΣ ΧΕΡΣΟΝΗΣΟΥ	0,8	26.717			53.337	373.348	202.670
155	ΔΗΜΟΣ ΒΟΛΒΗΣ	1,1	23.478			23.652	350.086	178.922
156	ΔΗΜΟΣ ΜΟΝΕΜΒΑΣΙΑΣ	0,8	21.942			21.948	247.792	177.558
157	ΔΗΜΟΣ ΑΝΔΡΑΒΙΔΑΣ – ΚΥΛΛΗΝΗΣ	0,8	21.581			22.689	250.756	178.151
158	ΔΗΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΑ	0,8	21.145			21.215	244.860	176.972
159	ΔΗΜΟΣ ΙΣΤΙΑΙΑΣ – ΑΙΔΗΨΟΥ	0,8	21.083			21.278	245.112	177.022
160	ΔΗΜΟΣ ΠΥΛΟΥ – ΝΕΣΤΟΡΟΣ	0,8	21.077			21.376	245.504	177.101
161	ΔΗΜΟΣ ΚΙΛΕΛΕΡ	0,8	20.854	243.416	176.683	20.746		
162	ΔΗΜΟΣ ΒΙΣΑΛΤΙΑΣ	0,8	20.030			20.286	241.144	176.229

4. Πίνακας δικαιολογητικών τεκμηρίωσης πρότασης

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΥ ΙΣΟΖΥΓΙΟΥ 2021		ΜΕΤΡΟ
		ΔΡΑΣΗ
ΔΗΜΟΣ:		
ΠΡΟΤΑΣΗ:		
ΣΥΝΟΛΟ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΔΗΜΟΥ:		
ΑΝΩΤΑΤΟ ΠΟΣΟ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ (βάσει του παραπάνω πίνακα):		
ΑΙΤΟΥΜΕΝΟ ΠΟΣΟ ΑΠΟ ΤΟ ΔΗΜΟ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΗ ΠΡΟΤΑΣΗ:		
ΚΑΤΑΜΕΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΠΟΣΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΠΟΥ Ο ΔΗΜΟΣ ΕΧΕΙ ΥΠΟΒΑΛΛΕΙ 2 ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ		
ΣΤΟΙΧΕΙΟ	ΝΑΙ / ΟΧΙ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
Έκθεση Τεκμηρίωσης-Σκοπιμότητας», θεωρημένη από την αρμόδια υπηρεσία του Δήμου	☐ ☐	
Συνολικός μόνιμος / πραγματικό πληθυσμό του δήμου	☐ ☐	
Περιγραφή της υφιστάμενης κατάστασης	☐ ☐	
Περιγραφή του έργου σύμφωνα με τις υφιστάμενες μελέτες	☐ ☐	
Τεκμηρίωση του ολοκληρωμένου χαρακτήρα του προτεινόμενου έργου για έργα που υποβάλλονται στο Μ1	☐ ☐	
Εκτίμηση των θετικών επιπτώσεων από την πραγματοποίηση και λειτουργία του έργου	☐ ☐	
Αεροφωτογραφία ή δορυφορική φωτογραφία του οικισμού, στον οποίο θα πραγματοποιηθεί η παρέμβαση, όπου θα επισημαίνεται με ακρίβεια η θέση της περιοχής παρέμβασης	☐ ☐	
Τοπογραφικό σε κλίμακα 1:1.000 (εξαρτημένο από το σύστημα ΕΓΣΑ 87), της άμεσης περιοχής όπου θα πραγματοποιηθεί η παρέμβαση, στο οποίο θα επισημαίνονται με σαφήνεια τα όρια της περιοχής.	☐ ☐	
Φωτογραφίες μαζί με χάρτη όπου θα σημειώνονται οι θέσεις λήψης τους	☐ ☐	
Αναφέρεται ο αριθμός των δέντρων που υπάρχουν στον προς παρέμβαση χώρο και δίνεται βεβαίωση ότι θα διατηρηθεί ή θα αυξηθεί. Στην περίπτωση που θα κοπούν δέντρα θα πρέπει να τεκμηριώνεται η αναγκαιότητα κοπής,	☐ ☐	

Οδηγός διαχείρισης Χρηματοδοτικού Προγράμματος:
«ΔΡΑΣΕΙΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΥ ΙΣΟΖΥΓΙΟΥ» για τα έτη 2021-2022

να υποβάλλεται άδεια κοπής αυτών από την αρμόδια Υπηρεσία Δόμησης και να συμπληρώνονται άλλα δέντρα τουλάχιστον ισάριθμα σε άλλα σημεία του έργου.	☐	☐	
ΘΕΣΜΙΚΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ			
Αναφέρεται αν υπάρχει Εγκεκριμένο Ρυμοτομικό Σχέδιο στην περιοχή και καταγράφονται όλα τα σχετικά πολεοδομικά νομοθετήματα και τροποποιήσεις αυτών (Διάταγμα και ΦΕΚ) και ο ισχύον χαρακτηρισμός χρήσης του χώρου βάσει αυτών. Επίσης αναφέρονται: α) Οι συγκεκριμένες σχετικές σελίδες των ΦΕΚ, με σημειωμένο τον προτεινόμενο χώρο παρέμβασης β) Υποχρεωτικά υποβάλλεται απόσπασμα του Εγκεκριμένου Ρυμοτομικού Σχεδίου θεωρημένο ως προς τη χρήση του προτεινόμενου προς επέμβαση χώρου από την αρμόδια Υ.ΔΟΜ., στο οποίο θα απεικονίζεται η περιοχή επέμβασης καθώς και οι θεσμοθετημένοι κοινόχρηστοι χώροι που προβλέπονται ρητώς ως Κοινόχρηστοι Χώροι, χώροι πρασίνου ή πλατείες, παιδικές χαρές, στάθμευση αυτοκινήτων.	☐	☐	
Σε οικισμούς στερούμενους εγκεκριμένου ρυμοτομικού σχεδίου, οριοθετημένους με πράξη της διοίκησης, απαιτείται η προσκόμιση του σχετικού ΦΕΚ, με σημείωση της θέσης προτεινόμενης παρέμβασης. Υποβάλλεται υποχρεωτικά βεβαίωση της Τεχνικής Υπηρεσίας του δήμου.	☐	☐	
ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΚΟ			
Αναφέρεται ο τρόπος με τον οποίο ο συγκεκριμένος χώρος έχει περιέλθει στην ιδιοκτησία του δήμου και καταγράφονται όλα τα στοιχεία που το αποδεικνύουν (ΦΕΚ συντέλεσης απαλλοτρίωσης, τίτλοι κυριότητας και οποιοδήποτε στοιχείο αποδεικνύει την κυριότητα του Δήμου επί του χώρου, όπως αμετάκλητη δικαστική απόφαση αναγνώρισης κυριότητας νομίμως μεταγεγραμμένη, απόσπασμα μερίδας του υποθηκοφυλακείου ή φύλλο οριστικής εγγραφής από το αρμόδιο Κτηματολογικό Γραφείο).	☐	☐	
ΔΙΑΤΗΡΗΤΕΑ			
Υποβάλλεται ΦΕΚ χαρακτηρισμού του κτιρίου ως διατηρητέο ή μνημείο (κείμενο και σχέδια), για τη δράση 1.2 της παραγράφου 5.2.1.	☐	☐	
ΩΡΙΜΟΤΗΤΑ			
Οριστική μελέτη αρμοδίως θεωρημένη από τις υπηρεσίες του Δήμου,	☐	☐	
Απόφαση έγκρισης / παραλαβής από το Δ.Σ. του δήμου ή την Ο.Ε.. Εναλλακτικά, στην περίπτωση διενέργειας προμηθειών υποβάλλεται η απόφαση για τη διενέργεια της προμήθειας και η απόφαση έγκρισης τεχνικών προδιαγραφών. Στην περίπτωση που η μελέτη έχει εκπονηθεί εσωτερικά από υπηρεσίες του δήμου, υποβάλλεται βεβαίωση μη έκδοσης απόφασης παραλαβής.	☐	☐	

Οδηγός διαχείρισης Χρηματοδοτικού Προγράμματος:
«ΔΡΑΣΕΙΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΥ ΙΣΟΖΥΓΙΟΥ» για τα έτη 2021-2022

Έγκριση της οριστικής μελέτης από το αρμόδιο όργανο, (π.χ. από το οικείο Συμβούλιο Αρχιτεκτονικής)	☐	☐	
Προϋπολογισμός,	☐	☐	
Βεβαίωση της οικονομικής υπηρεσίας του Δήμου περί μη χρηματοδότησης του μέρους του έργου που αντιστοιχεί στο αιτούμενο ποσό χρηματοδότησης από άλλες πηγές,	☐	☐	
Απόφαση του Δ.Σ. ή της Ο.Ε. του Δικαιούχου / Δήμου για την υποβολή της πρότασης,	☐	☐	
Απόφαση του Δ.Σ. ή της Ο.Ε. του Δικαιούχου/Δήμου για την κάλυψη από ίδιους πόρους του επιπλέον ποσού και την αποδοχή των όρων χρηματοδότησης σύμφωνα με το συνημμένο στο Παράρτημα Σύμφωνο Αποδοχής Όρων Χρηματοδότησης (ΣΑΠΟ).	☐	☐	
<p>Τις προβλεπόμενες αδειοδοτήσεις ανάλογα με το έργο (ενδεικτικά αναφέρονται:</p> <ul style="list-style-type: none"> - περιβαλλοντική αδειοδότηση ή τεκμηρίωση απαλλαγής, - γνωμοδότηση από τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Πολιτισμού, - καταλληλότητα του χώρου για τη δημιουργία παιδικής χαράς εφόσον απαιτείται κλπ.). - -Οικοδομική άδεια όπου απαιτείται ή βεβαίωση του Δήμου ότι δεν απαιτείται <p>Ειδικά για τα κτίρια που είναι χαρακτηρισμένα ως διατηρητέα ή μνημεία θα πρέπει να προσκομιστούν και οι αντίστοιχες εγκρίσεις από τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Πολιτισμού ή / και του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας ή τυχόν άλλου αρμόδιου Υπουργείου.</p> <p>Στην περίπτωση αναδιαμόρφωσης όψεων δημόσιων κτιρίων χαρακτηρισμένων ως διατηρητέα ή μνημεία θα προσκομίζεται έκθεση στατικής επάρκειας του κτιρίου, αρμοδίως θεωρημένη.</p> <p>Για τα έργα που προβλέπουν κυκλοφοριακές ρυθμίσεις, την έγκριση των σχετικών μέτρων, βάσει των άρθρων 52 & 109 του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας (ν. 2696/199/ΦΕΚ 57 Α')</p>	☐	☐	
Δ. ΣΥΜΒΑΣΙΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΓΙΑ ΟΡΙΣΤΙΚΗ ΕΝΤΑΞΗ			
1. Τεύχη δημοπράτησης (για εργολαβίες ή προμήθειες ανάλογα με το έργο)	☐	☐	
2. Σχέδιο διακήρυξης, συγγραφή υποχρεώσεων, τιμολόγιο μελέτης, γενικούς / ειδικούς όρους)	☐	☐	
3. Σύμβαση όπως έχει αναρτηθεί στο ΚΗΜΔΗΣ (η υπογραφή της σύμβασης ή η ολοκλήρωση της διαδικασίας δημοπράτησης να έχει γίνει εντός του έτους 2020).	☐	☐	

Οδηγός διαχείρισης Χρηματοδοτικού Προγράμματος:
«ΔΡΑΣΕΙΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΥ ΙΣΟΖΥΓΙΟΥ» για τα έτη 2021-2022

---

4. Απόφαση κατακύρωσης, Αποκεντρωμένη, Ελεγκτικό για τον προσυμβατικό.	☐	☐	
5. Αναλυτική έκθεση στην οποία θα αναφέρεται η εξέλιξη του έργου, οι πηγές χρηματοδότησης, πίνακας με τις έως τώρα πιστοποιημένες πληρωμές, το εναπομείναν ανεκτέλεστο φυσικό αντικείμενο και το αντίστοιχο απλήρωτο οικονομικό αντικείμενο..	☐	☐	
6. Βεβαίωση και λοιπά στοιχεία τα οποία βεβαιώνουν ομαλή εξέλιξη του έργου	☐	☐	
7. Φωτογραφίες των εργασιών που έχουν εκτελεστεί.	☐	☐	

5. ΣΥΜΦΩΝΟ ΑΠΟΔΟΧΗΣ ΟΡΩΝ ΤΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΕΝΤΑΞΗΣ ΤΗΣ ΠΡΑΞΗΣ ΠΡΟΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΑΠΟ ΤΟ ΠΡΑΣΙΝΟ ΤΑΜΕΙΟ

Άρθρο 1: Μη χρηματοδότησης έργου από άλλα χρηματοδοτικά μέσα (εθνικά, Ε.Ε.) της τρέχουσας ή άλλης προγραμματικής περιόδου.

Ο δικαιούχος βεβαιώνει υπεύθυνα ότι οι προβλεπόμενες δαπάνες του εν λόγω έργου όπως αυτό αναφέρεται στο άρθρο 2 του παρόντος, ή μέρος αυτής, δεν έχει τύχει στο παρελθόν ούτε θα τύχει χρηματοδότησης από άλλα εθνικά ή της Ε.Ε. χρηματοδοτικά μέσα της τρέχουσας ή άλλης περιόδου.

Άρθρο 2: Αντικείμενο Συμφώνου Αποδοχής Όρων

Ο Δικαιούχος αναλαμβάνει την υποχρέωση εκτέλεσης του έργου στο πλαίσιο του Χρηματοδοτικού Προγράμματος και εντός του εγκεκριμένου χρονοδιαγράμματος εκτέλεσης του έργου.

Το έργο χρηματοδοτείται από το Πράσινο Ταμείο σύμφωνα με τους όρους και τις υποχρεώσεις του παρόντος Συμφώνου και του Οδηγού Διαχείρισης Προγραμμάτων, όπως αυτό ισχύει.

Άρθρο 3: Τήρηση εθνικής νομοθεσίας και κανόνων Ε.Ε.

Ο Δικαιούχος υποχρεούται να τηρεί την εθνική νομοθεσία και τους κανόνες της Ε.Ε. και ιδίως τη νομοθεσία που αφορά τις δημόσιες συμβάσεις, τα δημόσια έργα, τις προμήθειες, τις μελέτες, τις υπηρεσίες.

Άρθρο 4: Κοινοποίηση επιμέρους στοιχείων υλοποίησης του έργου

Με την έναρξη υλοποίησης του έργου, από την υπογραφή της σύμβασης με τον ανάδοχο και μέχρι την ολοκλήρωσή της, ο Δικαιούχος υποχρεούται:

- Μετά την υπογραφή της σύμβασης με τον ανάδοχο να κοινοποιήσει άμεσα στο Πράσινο Ταμείο, την υπογεγραμμένη σύμβαση.
- Στην περίπτωση εκτέλεσης έργων για τα οποία απαιτείται η χορήγηση αδειών/εγκρίσεων πριν την εκτέλεσή τους από τα αρμόδια όργανα η εξασφάλισή τους και η προσκόμισή τους στο Πράσινο Ταμείο από τον Δικαιούχο αποτελεί προϋπόθεση για την χρηματοδότησή τους.
- Ο Δικαιούχος οφείλει να ενημερώνει το Πράσινο Ταμείο για την συμβασιοποίηση του έργου.
- Να καταρτίζει και να υποβάλλει στο Πράσινο Ταμείο πλήρη φάκελο με τα απαραίτητα δικαιολογητικά για την πληρωμή, όπως αυτά βρίσκονται στην ιστοσελίδα του Πράσινου Ταμείου.
- Να καταρτίσει και να υποβάλει στο Πράσινο Ταμείο κατά την αποπληρωμή του έργου, αναλυτική έκθεση ολοκλήρωσης του έργου (βάσει του εδαφίου 10 παρ. 3 του Οδηγού του Χ.Π. «Δράσεις

Περιβαλλοντικού Ισοζυγίου»), όπου θα περιγράφεται το υλοποιηθέν φυσικό αντικείμενο, οι δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν και το αποτέλεσμα που επιτεύχθηκε σε σχέση με το εγκριθέν.

- Το Πράσινο Ταμείο διατηρεί το δικαίωμα απένταξης του Δικαιούχου εφόσον το έργο δεν εξελίσσεται ομαλά.
- Στην περίπτωση εκείνη που το Πράσινο Ταμείο διαπιστώσει, σε οποιαδήποτε φάση υλοποίησης του έργου, ακόμα και μετά το πέρας αυτής, τη μη τήρηση από τον Δικαιούχο της εθνικής νομοθεσίας και των κανόνων της Ε.Ε., έχει το δικαίωμα να διακόψει αζημίως γι' αυτό τη χρηματοδότηση του έργου και να αναζητήσει από τον Δικαιούχο την επιστροφή της χρηματοδότησης την οποία έλαβε. Ο Δικαιούχος οφείλει να επιστρέψει την χρηματοδότηση που έλαβε στο Πράσινο Ταμείο.

Άρθρο 5: Τροποποιήσεις σύμβασης (φυσικό και οικονομικό αντικείμενο / παράταση προθεσμιών)

Ο Δικαιούχος υποχρεούται να υποβάλει για προέγκριση στο Πράσινο Ταμείο οποιαδήποτε τροποποίηση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου της υπογραφείσας σύμβασης.

Η σύναψη συμπληρωματικών συμβάσεων γίνεται σε εξαιρετικές περιπτώσεις, δηλαδή όταν με την υποβολή του ΑΠΕ προκύπτουν συμπληρωματικές εργασίες οι οποίες αιτιολογούνται ειδικώς και επαρκώς ως προς το χαρακτηρισμό τους ως συμπληρωματικές λόγω απρόβλεπτων περιστάσεων και πρέπει να πληρούνται ειδικοί όροι. Σε αυτές περιπτώσεις, και εφόσον ο Δικαιούχος προτίθεται να αιτηθεί τη δυνατότητα χρηματοδότησης από το Πράσινο Ταμείο της επικείμενης συμπληρωματικής σύμβασης, υποχρεούται να υποβάλλει όλα τα απαραίτητα έγγραφα και στοιχεία βάσει της κείμενης νομοθεσίας.

Μετά την προέγκριση τροποποίησης στοιχείων της σύμβασης, ο δικαιούχος υποχρεούται να κοινοποιήσει στο Πράσινο Ταμείο την τροποποιημένη σύμβαση, τηρώντας τη σχετική νομοθεσία περί της υποχρέωσης καταχώρισης στο «Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο» (άρθρο 38 παρ.6 του Ν. 4412/2016 και της σχετικής Υ.Α. 576/2017 ΦΕΚ Β' 1781/2017).

Ο Δικαιούχος υποχρεούται να ενημερώνει το Πράσινο Ταμείο σε κάθε περίπτωση παράτασης των προθεσμιών εκτέλεσης του έργου, κοινοποιώντας τις σχετικές αποφάσεις κατά την υποβολή για την πληρωμή της δαπάνης. Στην περίπτωση που η υλοποίηση του έργου δεν καθίσταται εφικτή εντός του εγκεκριμένου χρονοδιαγράμματος και το έργο δεν εξελίσσεται ομαλά, η χρηματοδότηση του έργου από το Πράσινο Ταμείο δύναται να διακοπεί και το Πράσινο Ταμείο μπορεί να ανακαλέσει την απόφαση ένταξης του έργου, χωρίς να απαιτείται συμφωνία του Δικαιούχου. Στην περίπτωση αυτή ο Δικαιούχος οφείλει να επιστρέψει το σύνολο της χρηματοδότησης την οποία τυχόν έλαβε από το Πράσινο Ταμείο το οποίο και επιφυλάσσεται παντός νομίμου δικαιώματός του για την είσπραξή της. Σε καμία περίπτωση ο Δικαιούχος δεν δύναται να αξιώσει καταβολή τόκων υπερημερίας από το Πράσινο Ταμείο.

Άρθρο 6: Παρακολούθηση Ενταγμένου Έργου

Ο Δικαιούχος υποχρεούται:

- (α) Να ορίζει υπεύθυνο άτομο για την επικοινωνία με το Π.Τ.
- (β) Να λειτουργεί μηχανισμό πιστοποίησης εκτέλεσης του έργου, ο οποίος θα εξασφαλίζει τον αποτελεσματικό έλεγχο της ποιότητας και ποσότητας των υλικών των υπηρεσιών και του τελικού

παραδοτέου αποτελέσματος καθώς και να εφαρμόζει εσωτερικές διαδικασίες ελέγχου των πληρωμών, ο οποίος θα εξασφαλίζει τη νομιμότητα, τη διαφάνεια, και κανονικότητά τους

(γ) Να τηρεί ξεχωριστή λογιστική μερίδα για το έργο στο οποίο θα καταχωρούνται όλες οι δαπάνες που θα αντιστοιχούν πλήρως προς τις δηλούμενες πληρωμές.

Το Πράσινο Ταμείο έχει το δικαίωμα να ελέγξει τα ανωτέρω σε κάθε στάδιο υλοποίησης του έργου.

Άρθρο 7: Τήρηση στοιχείων και δικαιολογητικών από Δικαιούχο

Ο Δικαιούχος υποχρεούται:

(α) Να τηρεί και να ενημερώνει φάκελο έργου με όλα τα στοιχεία που αφορούν στην εκτέλεση του έργου έως την ολοκλήρωση, την αποπληρωμή του, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον Οδηγό Διαχείρισης και τις τυχόν ειδικότερες οδηγίες του Πράσινου Ταμείου.

(β) Να τηρεί όλα τα δικαιολογητικά έγγραφα σχετικά με τις δαπάνες και τους λογιστικούς ελέγχους των έργων για διάστημα πέντε ετών μετά το κλείσιμο του Χρηματοδοτικού Προγράμματος. Το ανωτέρω διάστημα μπορεί να παρατείνεται είτε στην περίπτωση ενδίκων διαδικασιών είτε κατόπιν δεόντως αιτιολογημένης θέσης του Πράσινου Ταμείου.

(γ) Τα ανωτέρω στοιχεία και δικαιολογητικά έγγραφα τηρούνται είτε σε πρωτότυπη μορφή, είτε σε ακριβή αντίγραφα των πρωτότυπων εγγράφων.

Άρθρο 8: Επαληθεύσεις – Έλεγχοι

Ο Δικαιούχος υποχρεούται:

(α) Να αποδέχεται επιτόπιους ελέγχους από το Πράσινο Ταμείο τόσο στην έδρα του όσο και στους χώρους υλοποίησης των έργων.

(β) Να αποδέχεται τη διενέργεια ελέγχων από τα αρμόδια εθνικά ελεγκτικά όργανα.

(γ) Να διαθέτει, εφόσον ζητηθούν, στα αρμόδια ελεγκτικά όργανα του Πράσινου Ταμείου καθώς και σε όλα τα αρμόδια εθνικά ελεγκτικά όργανα, όλα τα έγγραφα, δικαιολογητικά ή στοιχεία εκτέλεσης του έργου.

(δ) Να παρέχει στα αρμόδια ελεγκτικά όργανα του Πράσινου Ταμείου συμπληρωματικά στοιχεία ή διευκρινήσεις, εφόσον αυτά απαιτηθούν.

Άρθρο 9: Δημοσιότητα

Ο Δικαιούχος υποχρεούται:

(α) Να αποδεχθεί την συμπερίληψή του στη λίστα Δικαιούχων του Χρηματοδοτικού Προγράμματος που δημοσιοποιεί το Πράσινο Ταμείο στην οικεία ιστοσελίδα, στην οποία αναφέρονται το όνομα του Δικαιούχου, ο τίτλος του έργου και το ποσό της δημόσιας χρηματοδότησης που διατίθεται για την υλοποίηση του έργου.

(β) Να λάβει όλα τα μέτρα πληροφόρησης – δημοσιότητας όπως προβλέπονται τόσο στον οδηγό του Χρηματοδοτικού Προγράμματος, όσο και στην ιστοσελίδα του Πράσινου Ταμείου:

Άρθρο 10: Τήρηση όρων και υποχρεώσεων

(α) Ο Δικαιούχος βεβαιώνει υπεύθυνα ότι έχει λάβει πλήρη γνώση και αποδέχεται ολοσχερώς και ανεπιφυλάκτως το σύνολο των παρόντων όρων του Συμφώνου και του Οδηγού Διαχείρισης Προγραμμάτων, καθώς και των υποχρεώσεων που απορρέουν από αυτά.

(β) Η μη τήρηση των όρων και των υποχρεώσεων του παρόντος συμφώνου ή σε περίπτωση που το έργο αποκλίνει από τους όρους της απόφασης ένταξης, το έργο επανεξετάζεται από το Πράσινο Ταμείο. Εάν οι ανωτέρω αποκλίσεις κριθούν αδικαιολόγητες η απόφαση ένταξης του έργου δύναται να ανακληθεί αζημίως για το Πράσινο Ταμείο χωρίς να απαιτείται συμφωνία του Δικαιούχου. Στην περίπτωση αυτή ο Δικαιούχος οφείλει να επιστρέψει το σύνολο της χρηματοδότησης την οποία τυχόν έλαβε από το Πράσινο Ταμείο, το οποίο και επιφυλάσσεται παντός νομίμου δικαιώματός του για την είσπραξή της.